

۹۹ گام

آموزش زبان فارسی درسی

برای سواد آموزان

کتاب متمرکز درسی

(دوره اول)

www.shahmama.com

مؤلف: پروفسور محمد ابراهیم سروش منشی زاده
ویراستار و مدون: منیژه نادری

ویژگی ها:

نام کتاب: ۹۹ گام، آموزش زبان فارسی دری برای سواد آموزان

کتاب متمرکز درسی، دوره اول

مؤلف: پروفیسور محمد ابراهیم سروش منشی زاده

ویراستار و مدون: منیژه نادری

شمارگان: ۱۵ جلد

چاپ نخست: بهار ۱۳۸۷ خورشیدی، هالند

همکار صفحه آرایی: بخش نشرات نهاد انکشاف اجتماعی افغانها "شاهمامه"، هالند

شماره تماس ۳۱۶۴۱۳۷۵۶۳۸

www.shahmoama.com

"شاهمامه"

همکار چاپ:

حق طبع و کاپی محفوظ است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اقرا باسم ربك الذی خلق.

بخوان به برکت نام پرودگار خود که آفریدگار است.

پروفیسور ابراهیم سروش منشی زاده

www.shahmama.com

درس اول

"الف" مد دار در شروع کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید مثال: مثال: ب. آ آب

حروف:

_____	د، آ، ر	کلمه:
_____	ب، ر، و، آ	کلمه:
_____	ف، ت، آ، ب، ا	کلمه:
_____	م، و، آ	کلمه:
_____	ش، آ، ت	کلمه:
_____	ب، ا، د، آ	کلمه:

ب. این کلمات را تکمیل کنید. مثال: - تش آتش

حروف:

_____	آ -	کلمه:
_____	آ - تا -	کلمه:
_____	آ - د	کلمه:
_____	آ -	کلمه:
_____	آ - رو	کلمه:
_____	آ م	کلمه:

ج. این واژه ها را در جاهای خالی جملات بگذارید تا هر دو جمله مثل هم شوند.
مثال: آب روان است. آب حرکت می کند.

طلوع، برآمد، جاری، روان، حفظ، نگه، دریا، رود، ملا، امام، سرسبز، آباد، داغ، گرمتر

۱. آب _____ همیشه پاک نیست. آب _____ اکثراً ناصاف است.

۲. آبرو را باید _____ کرد. آبرو را باید _____ داشت.

۳. آفتاب در افریقا _____ می تابد. آفتاب در افریقا _____ است.

۴. آمو یک _____ است. آمو یک _____ است.

۵. آخذ یک _____ است. آخذ یک _____ است.

۶. شهر ما _____ است. شهر ما _____ است.

۷. آفتاب _____ کرد. آفتاب _____.

د. این کلمات را در جا های خالی جملات بگذارید تا صفت های هر دو جمله مخالف همدیگر شوند. مثلاً آفتاب گرم است. برف سرد است.

جاری، ایستاده، بزرگ، کوچک، آباد، ویران، سرد، سوزان

۱. آب دریا _____ است. آب حوض _____ است.

۲. آفتاب در سایبریا _____ میتابد. آفتاب در افریقا _____ میتابد.

۳. آمو یک دریای _____ است. آمو یک دریای _____ نیست.

۶. شهر ما شکر خدا _____ می شود. شهر ما دیگر _____ نمی شود.

ه. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. آفتاب، من، گرمی، را، ندارم، خوش جمله: _____.

۲. با دست، را، آب، نمی نوشند جمله: _____.

۳. آبروی، خود، را، شما، نکردید، حفظ جمله: _____.

۴. آفتاب، یک، ستاره، است جمله: _____.

۵. آمو، افغانستان، شمال، دریای، در، است جمله: _____.

۶. دست، می سوزاند، آتش، را جمله: _____.

و. این کلمات را به طور صحیح روی چهار خط بنویسید. مثال: بادام

آب	_____	آمو	_____
آبرو	_____	آزاد	_____
آفتاب	_____	آباد	_____

ز. این بیت را به خاطر بسپارید:

چاره سازان جهان در کار خود بیچاره اند

آب نتواند که شوید گُرد روی خویش را

www.shahmama.com

درس دوم

"الف" مد دار در وسط کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید مثال: م، ه، ر، خ ماه رخ
حروف:

ر، ق، آ، ن کلمه: _____
آ، س، ر، ب کلمه: _____
ه، م، آ، ه، ن، گ کلمه: _____
پ، ی، ش، آ، د، م کلمه: _____
پ، ش، ی، آ، ه، ن، گ کلمه: _____

ب. این کلمات را تکمیل کنید. مثال: - هار بهار
حروف:

- ر آن کلمه: _____
سر - ب کلمه: _____
ه - آ، ه، ن، گ کلمه: _____
پیش - مد کلمه: _____
پیش - ه، ن، گ کلمه: _____

ج. خانه های خالی را با واژه های مناسب داده شده پر کنید.

www.shahmama.com

کتاب، هم آهنگ، آسمانی، پیش آمد

۱. قرآن _____ آسمانی ماست. تورات کتاب _____ یهودیان است.

۲. احمد با همه _____ خوب دارد.

۳. در راه آبادی کشور باید همصدا و _____ شویم.

د. این کلمات را در جا های مناسب بگذارید.

مثلاً قرآن کتاب آسمانیست. گلستان کتاب آسمانی نیست.

مقدس، خالق، حرکت، ساکن، مهربان، سراب

۱. قرآن مجید نزد ما مسلمانان _____ است.

۲. خداوند _____ ماست.

۳. گفتار دروغگو مثل _____ است.

۴. آفتاب در حال _____ است. زمین هم _____ نیست.

ه. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. مقدس، کتاب، مسلمانان، است، قرآن

جمله:

۲. نام، فرقان، قرآن است، دیگر

جمله:

۳. رئیس، این، خوب، با کارمندان، پیش آمد، ندارد

جمله:

۴. مهربان، خداوند، جهان، است، بر، تمام

جمله:

۵. باید، ما، آبادی، در، راه، کشور، شویم، هم آواز

جمله:

www.shahmama.com

۶. کتابهای، سرآغاز، ما، نام، با، است، خداوند

جمله:

و. این کلمات را به طور درست روی خط ها بنویسید.

_____ گلستان

_____ سراب

_____ هم آواز

_____ قرآن

_____ پیش آهنگ

ز. این نکته ها را حفظ کنید:

«سعدی»

قارون هلاک شد که چهل خانه گنج داشت
نوشیروان نمرد که نام نیکو گذاشت

گاو و خران بار بردار به ز آدمیان مردم آزار

درس سوم

درس اول، "الف" در شروع کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید مثال: اش ک اشک
حروف:

_____ کلمه: ا، ن، و، ر

_____ کلمه: ا، ن، گ، و، ر

_____ کلمه: ا، ن، ا، ر

_____ کلمه: ا، ب، ر

_____ کلمه: ا، س، پ

_____ کلمه: ا، ل، م، ا، ر، ی

ب - این کلمات را تکمیل کنید. مثال: ا - ان امان
حروف:

_____ کلمه: ا - پ

_____ کلمه: ا - ماری

_____ کلمه: ا - ر

_____ کلمه: ا - ار

_____ کلمه: ا - گور

_____ کلمه: ا - ور

ج. از این کلمات برای جاهای خالی جملات طوری انتخاب کنید که دو جمله هم مفهوم شوند.

مثال: شیرین - ترش = انگور شیرین است. = انگور ترش نیست.

جوان، پیر، کند، تیز، سفید، سیاه، ترش، شیرین، خوشمزه، بد مزه

۱. انور _____ است. = انور _____ نیست.
۲. لیمو _____ است. = لیمو _____ نیست.
۳. ابر _____ است. = ابر _____ نیست.
۴. انار _____ است. = انار _____ است.
۶. اسپ _____ است. = اسپ _____ نیست.

د. از این کلمات برای جاهای خالی جملات زیر طور انتخاب کنید که صفت های هر دو جمله مخالف هم شوند. مثلاً

بزرگ، خورد، جوان، پیر، سفید، سیاه، خوب، بد، شیرین، ترش، قشنگ، بدشکل

۱. انور _____ است. احمد _____ است.
۲. ابر _____ است. کلاغ _____ است.
۳. انار _____ است. سیب _____ است.
۴. دروغ _____ است. صداقت _____ است.
۵. اسپ _____ است. خر _____ است.
۶. الماری _____ است. خانه _____ است.

ه. از این کلمات یک جمله بسازید.

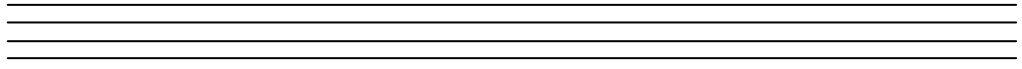
مثال: آب، می نوشم، بسیار، من من بسیار آب می نوشم.

۱. قندهار، دارد، انگور، شیرین جمله: _____
۲. هرات، انار، بسیار، است، شیرین جمله: _____
۳. اسپ، تیز دو، مزار، است جمله: _____
۴. می بارد، سیاه، ابر جمله: _____
۵. چوبی، این، است، الماری جمله: _____

و- این کلمات را به صورت درست روی چهار سطر بنویسید.

احمد، اشرف، اسلم، انار، انگور

مثال: انور

ز. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

- بار کج به منزل نمی رسد.

- مزن بی تأمل به گفتار دم

نیکو گوی اگر دیر گویی چه غم

www.shahmama.com

درس چهارم

"الف" در وسط کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید مثال: ا، ر، خ خار
حروف:

_____	کلمه:	ن، ا، م
_____	کلمه:	ن، ا، ر، ا
_____	کلمه:	ر، ا، خ
_____	کلمه:	ن، ه، خ، ا
_____	کلمه:	ب، ا، م
_____	کلمه:	ا، ک، ر

ب. این کلمات را تکمیل کنید. مثال: با - ا - باران
حروف:

_____	کلمه:	خ - ر
_____	کلمه:	ب - ز
_____	کلمه:	ک - ر
_____	کلمه:	خا - ه
_____	کلمه:	ان - ر
_____	کلمه:	با -

ج. این کلمات را در جاهای خالی جملات بگذارید تا هر دو جمله هم مفهوم شوند.

مثال: شدید، تند: باد شدید می وزد. باد تند می وزد.

تند، سریع، آسان، مشکل، تیز، کند، کلان، بزرگ، سخت، زیبا، قشنگ، تیزرو، تیزپرواز

۱. احمد _____ است. احمد _____ است.

۲. ستار _____ است. ستاره _____ است.

۳. باد _____ است. باد _____ است.

۴. کار _____ است. کار _____ است.

۵. باز _____ است. باز _____ است.

۶. خار _____ است. خار _____ نیست.

۷. خانه ساختن _____ است. خانه ساختن _____ نیست.

د. شماری از واژه های داده شده را در جا های خالی جملات بگذارید تا صفت های هر دو جمله مخالف همدیگر شوند. مثلاً شور، بی نمک: طعام شور است. قرمه بی نمک است.

تند - آهسته، تیز - کند، بدشکل - قشنگ، مشکل - آسان، شدید - آهسته، کلان - خورد

۱. باد _____ می وزد. اسپ _____ می دود.

۲. باران _____ می بارد. برف _____ می بارد.

۳. خار _____ است. این کارد _____ است.

۴. پروانه _____ است. چلیپاسه _____ است.

۵. ظرف شستن _____ است. لباس شستن _____ است.

www.shahmama.com

ه. از این کلمات یک جمله بسازید. مثلاً باد، است، شدید، بسیار: باد بسیار شدید است.

۱. آهسته، می وزد، باد: جمله: _____

۲. نوک، است، تیز، خار: جمله: _____

۳. ساختن، مشکل، است، خانه: جمله: _____

۴. این، آسان، کار، است: جمله: _____

۵. باران، زیبا، است، باریدن جمله: _____

۶. می کند، باز، پرواز، سریع جمله: _____

و. این کلمات را به طور صحیح روی خط بنویسید. مثال: اسلم

باران _____ خار _____

باد _____ خانه _____

باز _____ کار _____

ز. این نکته را حفظ کنید:

بزرگی بایدت بخشندگی کن که دانه تا نیفشانی نروید

درس پنجم

"الف" در اخیر کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید؛ مثال: ف، ر، د، ا فردا
حروف:

ش، م، ا کلمه: _____
د، ن، ی، ا کلمه: _____
م، ا کلمه: _____
ت، ن، ه، ا کلمه: _____
ف، ر، د، ا کلمه: _____
د، ن، ی، ا کلمه: _____

ب. این کلمات را تکمیل کنید. مثال: ب-د-ر بادر
حروف:

م-م کلمه: _____
ب-ب-ب کلمه: _____
ص-ا کلمه: _____
خ-ا کلمه: _____
جف- کلمه: _____

ج. این کلمات را در جاهای خالی جملات بگذارید تا هر دو جمله مثل هم شوند.
مثال: کار، زحمت برادرم کار می کند. برادرم زحمت می کشد.
رفتیم، می رود، می شنویم، می شنوند، می روند، می رود، می کنید، می کنیم

۱. ما خانه _____ . او خانه _____ .
۲. بابایم خانه _____ . برادرانم خانه _____ .
۳. شما کار _____ . ما کار _____ .
۴. صدای شما را _____ . آنها صدا را _____ .

ز. این نکته ها را حفظ کنید:

ابر و باد و مه و خورشید فلک در کار اند
تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

همه از بهر تو سر گشته و فرمان بردار
شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری

- جوینده یابنده است.

www.shahmama.com

درس ششم

حرف «ب» در شروع کلمه:

الف - از این حروف یک کلمه بسازید مثال: مثال: ا، ب، د، ر، گ، ن بادرنگ حروف:

کلمه:	ب، ا، د، ن، ا، ج، ن
کلمه:	د، ر، ن، ا، گ، ب
کلمه:	ب، ر، ا، خ
کلمه:	ب، ا، ق، ل، ی
کلمه:	ا، د، ا، ب، م
کلمه:	ر، ز، ا، ب، ا

ب. این کلمات را تکمیل کنید. مثال: ق - د قند

حروف:

کلمه:	با - نجا -
کلمه:	باد - نگ
کلمه:	بخ - ر
کلمه:	با - لی
کلمه:	با - ام
کلمه:	باز - ر

ج. این جملات را نفی سازید.

مثال: برادرم بسیار مهربان است. برادرم بسیار مهربان نیست.

۱. من بادنجان سیاه را دوست دارم. من بادنجان سیاه را دوست _____.
۲. به بادرنگ خیار هم می گویند. به بادرنگ خیار _____.
۳. بادام در بدخشان زیاد است. بادام در بدخشان زیاد _____.
۴. مامایم قابلی پلو را دوست دارد. مامایم قابلی پلو را دوست _____.

۵. کاکایم دیروز به بازار رفت. کاکایم دیروز به بازار _____.

۶. بز در ملک ما زیاد است. بز در ملک ما زیاد _____.

د. این کلمات را در جاهای خالی جملات بگذارید تا مفهوم جملات تغییر بخورد.

کابل، زمستان، سبز، ترش، بیکاری، سفید، دوست

مثلاً بادنجان سیاه رنگ سوسنی دارد. بادنجان سیاه رنگ سرخ ندارد.

۱. بادرنگ در تابستان زیاد است. بادرنگ در _____ زیاد نیست.

۲. بادنجان سیاه خوشمزه است. بادنجان رومی _____ است.

۳. بامیه در قندهار زیاد است. بامیه در _____ زیاد نیست.

۴. مامایم مرا دوست دارد. مامایم خواهرم را _____ ندارد.

۵. کاکایم کار را دوست دارد. کاکایم _____ را دوست ندارد.

۶. مغز بادام رنگ سفید دارد. مغز بادام رنگ _____ ندارد.

ه. از این کلمات یک جمله بسازید.

مثال: مامای، دارم، من، مهربان، یک
من یک مامای مهربان دارم.

۱. بادنجان، می خوریم، برادرم، و، من جمله: _____.

۲. بادرنگ، دارید، شما، دوست، را جمله: _____.

۳. قندهار، بامیه، مردم، بسیار، میخورند جمله: _____.

۴. رنگ، قشنگ، بادام، است، سبز جمله: _____.

۵. کاغذی، مزار شریف، دارد، بادام جمله: _____.

۶. بازار، خرید، و فروش، در روز، میشود جمله: _____.

و. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

بادنجان رومی نمی خورم من. من بادنجان رومی نمی خورم.

بادرننگ رنگ سبز دارد. رنگ بادرنگ سبز دارد.

بامیه است خوشمزه. بامیه خوشمزه است.
چهارشنبه در بازار هرات دارد. هرات در چهارشنبه روزبازار دارد.

ز. این جملات را به طور صحیح روی چهار خط بنویسید.

۱. بادام کاغذی خوشمزه است.

۲. بادنجان سیاه از بادنجان رومی فرق دارد.

۳. بامیه غذای مفید است.

۴. بادرنگ سبز است.

ح. این دو بیت را حفظ کنید:

که مصاحب بود گه و بیگانه
که نرنجید و هم نرنجانید

همنشینی به از کتاب مخواه
اینچنین همدم لطیف کی دید

درس هفتم

حرف «ب» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

مثال: هندوانه شیرین است. تربوز هم شیرین است.

تربوز، تبر، خیر، صبر، کباب

۱. خربوزه یک میوه است. _____ هم یک میوه است.

۲. با اَره چوب را می برند. _____ با _____ چوب را می شکنند.

۳. برادرم به من اطلاع داد. _____ برادرم به من _____ داد.

۴. حوصله کردن خوب است. _____ کردن هم خوب است.

۵. گپ او قلبم را شکستاند. _____ گپ او قلبم را _____ کرد.

ب. این کلمات را در جا های مناسب جملات بگذارید.

مثال: برادر بزرگم چاق است. برادر کوچکم لاغر است.

سبزی، میوه، صبر، آزرده، خیر

۱. خربوزه میوه است. _____ خربوزه _____ نیست.

۲. انار میوه است. _____ تربوز هم _____ است.

۳. حوصله کردن خوب است. _____ بی _____ ی بد است.

۴. دل دوستان را باید به دست آورد. _____ دل دوستان را نباید _____ کرد.

۵. گپ خوب خوشی می آورد. _____ بد غم می آورد.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

مثال: میوه، دارم، من، بسیار، را، دوست
من میوه را بسیار دوست دارم.

۱. مزار شریف، خربوزه، است، شیرین جمله: _____

۲. تالقان، کلان، تربوز، های، دارد جمله: _____

۳. تبر، چوب، شکستن، است، برای جمله: _____
۴. خبر، زود، بد را، نباید، به کسی، رساند جمله: _____
۵. صبر، کار، کردن، بزرگ، است، مردان جمله: _____
۶. او، حرف، آزد، دلم، را، بد جمله: _____

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

مثال: احمد مهربانم دوست است. احمد دوست مهربانم است.

- با خربوزه گفتن شیرین دهان نمی شود. با خربوزه گفتن دهان شیرین نمیشود.
 تره و تربوز یکی است. تره و تربوز یکی نیست.
 تبر برای سنگ شکستن است. تبر برای چوب شکستن است.
 خبر دارم از او من. من از او خبر دارم.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. خربوزه میوه خوشمزه است.
 ۲. تربوز در تابستان پخته می شود.
 ۳. اره برای نجاری به کار می رود.
 ۴. کباب شامی خوشمزه است.

و. این نکته ها را حفظ کنید:

علم برای عمل است و علم بی عمل همچون زنبور بی عسل است که نیش دارد و نیش ندارد.

چو کسب علم کردی در عمل کوش که علم بی عمل نیشیست بی نیش

درس هشتم

حرف «ب» در اخیر کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

مثال: کتاب دوست خوب انسان است. شخص بادانش هم دوست خوب است.

نواب، ثواب، کتاب، خواب، جواب، خراب

۱. من بسیار زحمت می کشم. برادرم _____ هم زحمت می کشد.
۲. دوستی با انسان دانا سودمند است. _____ هم دوست خوب انسان است.
۳. کمک کردن به ناداران خوب است. کمک کردن به ناداران _____ دارد.
۴. گفتار بد خسته کن است. _____ زیاد هم خسته کن می شود.
۵. او چرا پاسخ مرا نداد. او چرا _____ مرا نداد.

ب. این کلمات را در جا های مناسب جملات بگذارید.

مثلاً نواب باوقار است. برادر نواب بی وقار است.

آباد، گناه، الماری، بیدار، سکوت

۱. کتاب را باید مطالعه کرد. کتاب را نباید صرف در _____ نگهداشت.
۲. کمک کردن ثواب دارد. دل رنجاندن _____ دارد.
۳. فرید تا ساعت سه بجه خواب بود. من تا ساعت سه بجه _____ بودم.
۴. من می خواهم جواب مرا بدهید. من نمی خواهم _____ کنید.
۵. شما خانه مرا خراب کردید. ولی من خانه شما را _____ کردم.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

مثال: میوه، دارم، من، بسیار، را، دوست

۱. برای، مطالعه، است، کتاب
جمله: _____
۲. خواندن، ثواب، دارد، نماز
جمله: _____

۳. انسان دارد، نیاز، خواب، به جمله: _____.

۴. ابله ها، خاموشی، جواب، است جمله: _____.

۵. خراب، آسان، کردن، است، ولی، کردن، مشکل، آباد

جمله: _____.

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

رفتم من کتاب را بخرم. من رفتم تا کتاب را بخرم.

نواب یک دوست وفادار است. است نواب یک دوست وفادار.

کتاب نگهداشتن برای نخواندن است. کتاب برای خواندن است نه برای نگهداشتن.

کار خوب ثواب دارد. کار نیک ثواب دارد.

حقیقت دارد دیدن خواب خواب دیدن حقیقت دارد.

جواب شما درست است. شما جواب درست است.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. نام شما چیست؟

۲. نام من داریوش است.

۳. برادر شما چه نام دارد؟

۴. برادر من کامبیز نام دارد.

۵. شما در کدام سال تولد شده اید؟

۴. من در سال ۱۳۷۹ تولد شده ام.

و. این نکته را حفظ کنید:

علم تنها آموختن فقه و دانستی های دینی نیست بلکه دانستن حرفه و هنر نیز خود دانش است.

درس نهم

حرف «پ» در شروع کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

پری، پنجه، پدر، پرده، پنیر، پنبه

۱. _____ های خانه شما چه رنگ دارد؟

۲. مادر و _____ یک زوج می شوند.

۳. پهلوان _____ های نیرومند دارد.

۴. _____ از شیر ساخته می شود.

۵. در مملکت عزیز ما _____ زیاد کشت می شود.

۶. خانم برادرم مثل _____ زیباست.

ب. این واژه ها را در جا های مناسب جملات زیر به کار برید.

ارزان، باریک، فاسد، راحت، خیالی، مهربان

۱. مادرم بسیار _____ است. پدرم بسیار دوست داشتنی است.

۲. پرده ابریشمی بسیار قیمتی است. پرده کرباسی بسیار _____ است.

۳. پنجه های پسر برادرم چاق است. پنجه های خواهرش _____ است.

۴. پنیر تازه لذیذ است. پنیر _____ انسان را مریض میکند.

۵. لباس کتان و سرد برای تابستان است. لباس پشمی برای تابستان _____ نیست.

۶. انسان موجود واقعی است. پری موجود _____ است.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. پدر، شما، خود، دوست، چرا، ندارید، را جمله: _____ ؟

۲. پرده های، نصب، چرا، در، زمستان، میکنند، ضخیم

جمله: _____ ؟

۳. انگشت، از هم، چه و، فرق، دارند، پنجه

جمله: _____ ؟

۴. دارد، آيا، بريان شده، غذاي، ضرر جمله: _____ ؟

۵. شما، پنبه اي، را، ابريشمي، لباس، دوست، داريد، يا، را

جمله: _____ ؟

۶. پري، آيا، شما، ديده ايد، چشم، به، را جمله: _____ ؟

د. زير جملات درست خط بکشيد و نوعيت غلطی جمله نادرست را توضيح کنيد.

پنير فاسد رنگ آن زرد مي شود. پنير فاسد شده رنگ سبز پيدا ميکند.

پنبه براي خوردن است نه پوشيدن. پنبه براي ساختن لباس است نه براي خوردن.

مادر و پدرم در خانه مشترکاً کار مي کنند.

مشترکاً در خانه کار پدر و مادرم مي کنند.

پنجه بکس آهنی خطرناک است. بکس پنجه آهنی خطرناک است.

پري موجود خيالي است و کس او را ندیده است.

پري يک موجود واقعي است و هرکس او را ديده است.

پرده براي روشنايي است. پرده براي جلوگيري از گرمي و روشنايي است.

ه. اين جملات را به طور درست روی چهار خط بنويسيد.

۱. آيا شما از خود خانه داريد؟

۲. نه، ما تا حال خانه نداريم.

۳. ميخواهيد خانه يي از خود داشته باشيد؟

۴. بلی، ولی با این درآمد کم ممکن نیست.

۵. مسلمانان مرده را دفن می کنند.

و. این نکته ها را حفظ کنید:

حکیمی را پرسیدند: از سخاوت و شجاعت کدام بهتر است؟ گفت: آن را که سخاوت هست به شجاعت حاجت نیست.

نیشته است بر گور بهرام گور که دست کرم به ز بازوی زور

درس دهم

حرف «پ» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

چپه، شبیره، تپه، سپید، جمپر

۱. در مملکت ما جوانان بیشتر _____ چرمی می پوشند.

۲. _____ با پروانه فرق دارد.

۳. فرهاد پیاله آب را _____ کرد.

۴. کوه از _____ فرق دارد. کوه از سنگ و _____ از خاک ساخته شده است.

۵. رنگ سفید را _____ هم می گویند.

ب. این واژه ها را در جا های مناسب جملات زیر به کار برید.

آرام، فلزی، کوه، چپه، پروانه، کرتی، سیاه

۱. دیگ ما سرپوش شیشه یی دارد. دیگ شما سرپوش _____ دارد.

۲. تپه از خاک زیاد بوجود آمده است.

_____ از سنگهای کلان به وجود آمده است.

۳. خواهرم همیشه متوجه است که لباسش را راسته بپوشد.

برادرم گاهی لباس های خود را _____ می پوشد.

۴. شبیره عاشق گلهاست. _____ گلها را دوست دارد.

۵. _____ را باید بالای پیراهن پوشید. جمپر را هم بالای پیراهن می پوشند.

۶. پدرم سپید موی است. مادرم موهای _____ دارد.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. از، سپیده دم، برآدم، خانه، من
جمله: _____

۲. او، عاداتهای، بد، این، که، است، هرچیز، یکی، میکند، از، خراب، را

جمله:

۳. از، جمپر، چرم، چرمی، می سازند.

جمله:

۴. در، تپه، خاکی، میمنه، های، زیاد، است.

جمله:

۵. عاشق، گل‌های، صحرا، است، و باغ، پروانه

جمله:

۶. واکسین، می شوند، اطفال، وقایه، مریضی، با، از

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

بار برنج پلو می پزند. با دال نخود پلو خوشمزه می پزند.

بُت بامیان از سنگ ساخته شده بود. بُت بامیان یک تپه خاکی است.

در وقت گذر از جاده باید چپ و راست خود را ببینیم.

چپ و راست خود را ببینم باید در گذر جاده.

پروانه تنها یک رنگ دارد. پروانه رنگهای گوناگون دارد.

جمپر چرمی از چرم ساخته می شود

جمپر چرمی از پارچه های ابریشمی ساخته می شود.

واکسین سبب مریضی اطفال می شود.

واکسین اطفال را از مریضی وقایه می کند.

هـ. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. شما در کدام ولایت افغانستان زندگی میکنید؟

۲. من با فامیلم در هرات زندگی میکنم.

۳. ولایت هرات به کدام طرف افغانستان است؟

۴. هرات به طرف غرب افغانستان واقع شده است.

۵. آیا ولایت هرات بزرگ است؟

۶. هرات دومین شهر بزرگ افغانستان است.

و. این دو بیت را حفظ کنید:

بر چهره خوب تو فشانند ثنا جان و دل و دیده هر سه کردیم فنا
در هر چه کنی زدل بدادیم رضا حکمی که کنی دگر به جانست روا

(خواجه عبدالله انصاری)

درس یازدهم

حرف «پ» در اخیر کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

گپ، چپ، تپ، جمپ، پمپ

۱. امروز از _____ برقی بسیار استفاده می شود.

۲. _____ و حرف خوب شما، مقام تان را در نزد مردم بلند می برد.

۳. _____ وسیله بیست که در تشناب از آن برای غسل کردن استفاده می شود.

۴. _____ یک کلمه انگلیسی است که به مفهوم خیز زدن استفاده می شود.

۵. امروز به احزاب کمونیستی و سوسیالیستی احزاب _____ و به احزاب مذهبی احزاب راست می گویند.

ب. این واژه ها را در جاهای مناسب جملات زیر به کار برید.

خاموش، راست، نشان، حوض، ساکت، چرخ چاه

۱. کشیدن آب چاه با پمپ آسان است. آب کشیدن با _____ مشکل است.

۲. او خوش دارد دائم گپ بزند.

من دوست دارم بیشتر _____ باشم و کمتر گپ بزنم.

۳. در پاکستان موتر ها باید به دست چپ جاده بروند.

در انگلستان و کشور های مستعمره سابق آن موتر ها به دست _____ می روند.

۴. کپ طلایی یک نشانه موفقیت است. _____ مانند کپ نیست.

۵. تپ یک وسیله حمام و شستشو است. _____ یک جای بزرگ برای آبیاز است.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. امروز، خیمه، بزرگ، به، می گویند، کمپ

جمله:

۲. راننده، حرکت، به راست، خود، و چپ، باید، در، ببیند، هنگام

جمله:

۳. پمپ، آب، برق، توسط، به حرکت، می آید.

جمله:

۴. غسل، آب، در، تپ، گرم، است، خوش آیند

جمله:

۵. گپ، زدن، خوب، زیاد، مجلس، در، نیست، بزرگان

جمله:

د. مفهوم کدام جملات به نظر شما درست است؟ زیر آن خط بکشید.

پرحرفی علامه بزرگیست. سنجیده گپ زدن علامه بزرگیست.

به کمونست ها چپی ها می گویند. به پولدار ها چپی ها می گویند.

در مسابقات برای برنده کپ میدهند. کپ مانند یک نشان است که عسکر ها دارند.

تپ از چوب ساخته میشود. تپ از مواد کاشی ساخته میشود.

جمپ به معنای ساکت بودن است. جمپ به معنای خیز زدن است نه ساکت ماندن

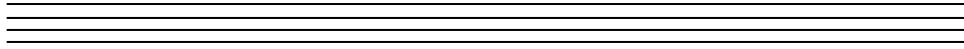
با پمپ از چاه آب می کشند. با چاه از پمپ آب می کشند.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

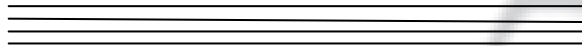
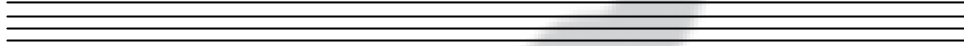
۱. افغانستان در کدام براعظم واقع شده است.

۲. افغانستان در براعظم آسیا واقع است.

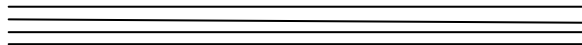
۳. حدود اربعه افغانستان را بگویید.

۴. افغانستان از طرف شمال با کشور های آزاد شده روسیه

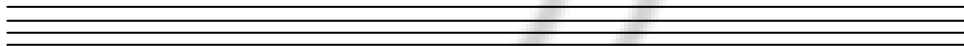

از طرف جنوب با پاکستان

از شرق با پاکستان، هندوستان و چین

و از طرف غرب با جمهوری اسلامی ایران هم سرحد است.

درس دوازدهم

حرف «ت» در شروع کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

تجربه، تیر، تار، ترازو، تیر، ترانه

۱. ریسمان برای بستن اشیا است. _____ برای دوختن پارچه ها است.
۲. با متر طول را اندازه می کنند. _____ با وزن اشیا را اندازه میکنند.
۳. من وطنم را دوست دارم. _____ من در وصف وطنم _____ میخوانم.
۴. شکاری در جنگل شکار می کند. _____ شکاری با _____ شکار میکند.
۵. معلم ما مدت زیاد کار کرده است. _____ او زیاد _____ دارد.

ب. این واژه ها را در جا های مناسب جملات زیر به کار برید.

کفر، فولاد، ریسمان، دلداری، دوخت

۱. _____ گفتن گناه را زیاد می کند.
۲. با قیچی میتوان تکه را قطع کرد. با سوزن میتوان دو تکه را باهم _____.
۳. با دست میتوان گره را باز کرد. _____ با _____ میتوان دو چیز را به هم بست.
۴. حرف بد دشمنی می آورد. _____ با _____ بیچاره را تسلی میتوان بخشید.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

مثال: تار، لباس، با، می دوزند با تار لباس می دوزند.

۱. میکند، قلب، اقرار، راء، پاک، گناه: جمله: _____
۲. تراب، خاک، نام، است، دیگر: جمله: _____
۳. سوزن، او، درکشید، تار، را، در: جمله: _____
۴. دیگر، تازیانه، قمچین، است، نام: جمله: _____
۵. چوب، می توان، تیر، با، شکست، را: جمله: _____
۶. نیز، طناب، ریسمان، گویند، را: جمله: _____

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

ترازو برای پیمایش وزن است. وزن برای پیمایش ترازو است.

خاک دیگر تراب نام است. تراب نام دیگر خاک است.

تار یک رشته باریک است. باریک یک رشته تار است.

تبر را می توان با چوب شکست. چوب را میتوان با تبر شکست.

او با تیشه به بیشه رفت. او با بیشه به تیشه رفت.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. تریوز را خوش دارم.

۲. تار یک رشته باریک است.

۳. ترازوی ما دو پله دارد.

۴. تیشه سامان نجاری است.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

تا دسته تبر از خود درخت نباشد، درخت را کسی شکستنده نمی تواند.

ترس برادر مرگ است.

درس سیزدهم

حرف «ت» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

کشتی، کتان، آتش، کرتی، آشتی

۱. در زمستان لباس پشمی می پوشیم. در تابستان لباس _____ می پوشیم.
۲. من پنج بار با طیار سفر کرده ام. من تا به حال با _____ سفر نکرده ام.
۳. برادرم از دوستش آزرده بود. او دیروز با دوستش _____ کرد.
۴. امروز هوا گرم است. من _____ نمی پوشم.
۵. دیروز خانه مقابل حویلی ما حریق شد. شعله های _____ بلند شده بود.

ب. این کلمات را در جا های خالی جملات بگذارید.

دشمن، سایه، برنده، ماه، ابریشم، بی عزت

۱. آفتاب حیات می بخشد. _____ راحتی می آورد.
۲. کتاب دوست خوب انسان است. شخص بد کردار _____ انسان است.
۳. مهتاب یک سیاره است. _____ یک سیاره نیست.
۴. کتان از پنبه ساخته می شود. _____ از پنبه ساخته نمی شود.
۵. کتاره خانه مقابل ما محکم است. کتاره _____ ما زیبا است.
۶. آدم با اعتبار عزت دارد. آدم بی اعتبار _____ است.

ج. از این واژه ها یک جمله بسازید.

۱. کتاب، من، خواندن، به، دارم، عادت جمله: _____
۲. آفتاب، نباشد، اگر، زندگی، نیست جمله: _____

۳. کتاره، برنده، دارد، ما جمله: _____

۴. سیاره، مهتاب، از، خود، ندارد، روشنی

جمله: _____

۵. پنبه، از، پارچه، میسازند، تار، کتانی، و جمله: _____

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

کتاب بهترین دوست انسان است. بهترین است کتاب دوست انسان.

درخشان یک ستاره آفتاب است. آفتاب یک ستاره درخشان است.

همه سیاره ها از خود نور دارند. سیاره از خود روشنی ندارد.

کتان از ابریشم ساخته شده است. کتان از پنبه ساخته می شود.

اعتبار عزت آور است. اعتبار داشتن مهم نیست.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. من افغانم و وطنم افغانستان است. _____

۲. در خانواده ما پنج نفر است. دو برادر، یک خواهر و والدینم. _____

۳. من میخوام آواز خوان شوم. _____

۴. من علاقه دارم به کورس رسامی شامل شوم. _____

_____ www.shahmama.com _____

۵. من تا حال ازدواج نکرده ام. _____

و. این سروده را به خاطر بسپارید:

«سعدی»

عالم آنکس بود که بد نکند بد نگوید به خلق و خود نکند
برادر که در بند خویش است نه برادر و نه خویش است
هرکه دست از جان بشوید هرچه در دل دارد بگوید

www.shahmama.com

درس چهاردهم

حرف «ت» در اخیر کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

تابوت، تخت، سخت، بدبخت، جفت

۱. دو کبوتر نر و ماده با هم یک _____ می شوند.

۲. مرده را در بین _____ گذاشته به قبرستان می برند.

۳. پادشاه بر _____ سطنت می نشست.

۴. هیچ کار در ذات خود _____ نیست.

۵. آدم _____ آرام ندارد.

ب. این واژه ها را در جاهای مناسب جملات زیر به کار برید.

مثال تابوت از چوب ساخته می شود. تابوت از پلاستیک ساخته نمی شود.

تخت، فرد، کرسی، آسان

۱. یک جفت از دو نفر به وجود می آید. یک _____ یک نفر را گویند.

۲. آباد کردن سخت است. ویران کردن _____ است.

۳. در تابوت مرده را می گذارند. در _____ انسان زنده می نشیند.

۴. عروس و داماد داخل سالون شدند. آنها بر _____ نشستند.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. پیرمرد، تابوت، را، حمل، کردند: جمله: _____

۲. مشهور، سلیمان، تخت، است، بسیار: جمله: _____

۳. سخت، کار، اجرای، دارد، بکار، حوصله: جمله: _____

۴. کسی، است، اعتبار، که، بی، بدبخت، است

جمله: _____

۵. مملکت، بدبخت، جنگ، مردم، را، میسازد، یک

جمله: _____

۶. خود، طالع، است، مربوط، و، انسان، بخت

جمله: _____

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

پادشاه بالای تخت می نشست. تمامی انسانهای بالای تخت شاهی مینشینند.

این کار سخت است. هرکار سخت است.

آیا انسان ذاتاً بدبخت به دنیا میآید؟ انسان بدبخت به دنیا می آید آیا؟

خداوند ظالمان را دوست دارد. خداوند ظالمان را دوست ندارد.

بخت و طالع از هم چه فرق دارند. بخت و طالع از فرق از هم چه دارند؟

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. کار سخت را می توان آسان ساخت.

۲. جنگ بدبختی می آورد.

۳. انسان در ساختن بخت خود نقش دارد.

۴. جوره این پرنده مریض است.

۵. مسلمانان مرده را دفن می کنند.

www.shahmama.com

و. این نکته را حفظ کنید:

سخن سنجیده گو تا دوست را دشمن نگردانی
ز حرف بی تأمل آشنا بیگانه می گردد

درس پانزدهم

حرف «ث» در شروع کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.
ثابت، ثبوت، ثریا، ثروت، ثواب

۱. به نظر شما چه _____ است و تغییر نمی کند؟

۲. _____ این قضیه هندسه آسان نیست.

۳. به ناداران و یتیمان کمک کردن _____ دارد.

۴. _____ یک ستاره زیبا است.

۵. _____ اندوختن و صدقه ندادن کار خوب نیست.

ب. این واژه ها را در جا های مناسب جملات زیر به کار برید.

متغیر، ناتوان، دشت، دانش، جاودان، نرم، تأثیر، خورشید

۱. گفتار خوب بالای انسان _____ می کند.

۲. اجسام سخت شکل ثابت و اجسام _____ شکل متغیر دارند.

۳. آدم ضعیف و _____ در اجرای کار ها مشکل دارد.

۴. ثمر حرکت زمین به دور خودش شب و روز است. از حرکت زمین به دور _____ ماه و سال پیدا می شود.

www.shahmama.com

۵. ثریا نام یک ستاره است. _____ یک زمین بدون آب و علف است.

۶. پول ثروت مادی است. _____ ثروت معنوی است.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. ندارد، ثابت، موم، شکل

جمله:

۲. نظم، ثبوت، طبیعت، خداوند (ج)، است، دلیل، وجود

جمله:

۳. نیک، کردار، ثمر، خوبیست

جمله:

۴. ثروتمند، غنی، با، می شود، عقل، نه، و، پولف انسان

جمله:

۵. ثواب بیشتر، اگر پول، به حج رفتن را، دارد، صدقه دهید، برای غریبان

جمله:

۶. ستاره، نام، ثریا، است، یک

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

از گردش زمین به دور خودش شب و روز پیدا می شود.

ثمر گردش زمین به دور خودش چهار فصل است.

ثمر کار نیک ثواب است. بدی ثمر ندارد.

برای ثبوت یک حقیقت، عقل و دلیل به کار است.

ثبوت کردن را با زور می توان انجام داد.

اشخاص با ثروت با عقل اند. عقل به ثروتمندی ارتباط ندارد.

هـ. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. طرز رژیم دولت افغانستان چگونه است؟

۲. در گذشته ها شاهی بود و حال جمهوری است.

۳. آیا نامهای قدیم افغانستان را میدانید؟

۴. بلی، نام های قدیم افغانستان آریانا و خراسان بود.

۵. آیا افغانستان معادن دارد؟

۶. بلی، افغانستان معدن های زیاد دارد.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

« سعدی »

دو کس دشمن ملک و دینند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم.

بر سر ملک مباد آن ملک فرمانده که خدا را نبود بنده فرمانبردار

درس شانزدهم

حرف «ث» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

کثیف، بعثت، اثر، تأثر، کثیر

۱. _____ و زیاد یک معنا دارند.

۲. گفتار شما بالای او _____ گذار است.

۳. آبهای _____ باعث پیدایش پشه ملاریا می شود.

۴. هر عمل ناشایسته _____ آور است

۵. حضرت محمد (ص) در بزرگسالی به _____ رسید.

ب. این کلمه ها را در جا های مناسب بنویسید.

پاک، بی تأثیر، ناپاکی، حوض، وفات

۱. گفتار شما به گوش او اثر دارد. او جاهل است و گفتار شما _____ است.

۲. آدم _____ از روز حساب ترس ندارد. شخص دروغگو از خود می ترسد.

۳. گویند کوثر حوضی در بهشت است. هر _____ حوض کوثر نیست.

۴. بعثت رسیدن حضرت به پیغمبر است. _____ محمد(ص) را رحلت گویند.

۵. پاکی و نظافت ارزش انسان را بلند می برد.

_____ و کثافت اهمیت انسان را پایین می آورد.

www.shahmama.com

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. گفتار، او، اثر، بالای، ندارد، نادان

جمله:

_____.

۲. است، حوض، در، قرآن، کوثر، شده، ذکر، از

جمله:

۳. نیک، فرزند، ثمر، خوب، انسان، زندگی، است، پرورش

جمله:

۴. کثیر، عده، مردم، اند، دنیا، مسلمان

جمله:

۵. انداخت، باید، را، کثافات، باطله دانی، در

جمله:

۶. شکل، هندسی، مثلث، سه کنجی، گویند، را

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.
از آب های کثیف مرض پیدا می شود.

آب کثیف آنقدر مضر نیست.

میکروبها در کثافت تکثر می کنند. قابلیت تکثر میکروبها کم است.

من به اثر کردن گفتار عقیده ندارم. گفتار خوب بالای هر شخص اثر می کند.

کوثر همان حوضیست که ما در خانه داریم. کوثر حوضیست در بهشت.

کثیر واژه عربیست که از "کثرت" گرفته شده است.

کثیر یک کلمه فارسی است که "کم" معنا می دهد.

www.shahmama.com

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. آیا در معدن های افغانستان سنگ های قیمتی پیدا می شود؟

=====

۲. بلی، در افغانستان معادن لاجورد، زمرد، لعل و یاقوت وجود دارند.

۳. چاه های نفت و گاز در کدام قسمت های افغانستان اند؟

۴. چاه های نفت و گاز در مناطق شمال افغانستان وجود دارند.

۵. در هرات نیز چاه نفت است.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

بندگان خدا، شما را به تقوی و ترس از خدا سفارش می نمایم
و از مکر و فریب مردم دور و بر حذر میدارم.

حضرت علی (ع)

درس هفدهم

حرف «ث» در اخیر کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

غیاث، غوث، بحث، باعث، مکث، مؤنث

۱. _____ در دانشگاه کابل استاد است و برادرش _____ معلم است.

۲. _____ روی یک موضوع مثبت خوب است.

۳. _____ و تفکر در کار یک کار عاقلانه است.

۴. گفتار تلخ _____ رنجش و دشمنی می شود

۵. _____ و جنس ماده با هم مترادف اند.

ب. این کلمه ها را در جا های مناسب بنویسید.

پر حرفی، مؤنث، ابتدایی، سبب، فرید

۱. کلمه مذکر برای مرد استفاده می شود. کلمه _____ برای زن می آید.

۲. او در وقت گپ زدن مکث میکند. برادرش برعکس _____ می کند.

۳. فواد در هر کار بحث می کند؛ مگر _____ آرام حرف می زند و بحث را دوست ندارد.

۴. غیاث استاد دانشگاه است. غوث در مکتب _____ معلم است.

۵. او باعث خرابی کار ما شد. _____ ایجاد این مشکل خودش بود.

www.shahmama.com

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. ، اند، برادر، غوث، و، غیاث، هم

جمله:

۲. دشمنی، می آورد، بحث، بی جا، به بار

جمله:

۳. اند، مکث، عجله، ضد، همدیگر، و

جمله:

۴. مذکر، دو، کلمه، اند، عربی، و، مؤنث

جمله:

۵. گفتار، باعث، زشت، می شود، دشمنی

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.
اسم غیاث را برای پسران می گذارند. نام غوث را صرف برای دختران میگذارند.
بحث کردن از صحبت عادی فرق دارد. بحث کردن همان صحبت عادی است.
کلمه "باعث" معنای "سبب" را میدهد. کلمه "باعث" معنای "صحبت" را میدهد.
مکث کردن در گفتار بی فایده است. مکث و اندیشه در کار و گفتار خوب است.
"مؤنث" به معنای "مرد" است. "مذکر" معنای "مرد" را می دهد.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. من میخواهم با سواد باشم.

=====

۲. شخص با سواد مانند بینا و بی سواد مانند یک کور است.

=====

www.shahmama.com

۳. کتاب خواندن و مطالعه به انسان معلومات می دهد.

=====

۴. دوست دارم به کتابخانه بروم.

=====

۵. کتابدار در کتابخانه کار می کند.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

«سعدی»

هر که تأمل نکند در جواب
بیشتر آید سخنش ناصواب
یا سخن آرای چو مردم به هوش
یا بنشین همچو بهایم خموش

مال از بهر آسایش عمر است، نه عمر از بهر گرد آوردن مال!

www.shahmama.com

درس هجدهم

حرف «ج» در شروع کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

جبر، جنگ، جمال، جلال، جلیل، جفا، جدا

۱. _____ از مردم زیستن را نمی توان زندگی نامید.

۲. _____ کردن به خلق خدا یک عمل ناشایسته است

۳. _____ و ظلم دو عمل زشت اند.

۴. _____ و جدال کار حیوانات وحشی است.

۵. او _____ خود را در آینه دیدم.

۶. خداوند به _____ و عزت شما بیفزاید.

۷. خداوند _____ است.

ب. این کلمه ها را در جا های مناسب بنویسید.

گذشت، آشتی، پیوند، بدبختی، خدمتگار

۱. جبر یک عمل ناشایسته است. _____ یک عمل خوب انسانیت.

۲. شخص جابر جنگ خلق می کند. انسان سالم _____ می آورد.

۳. جفاکار را کسی دوست ندارد. شخص _____ دوست جامعه است.

۴. دشمنی کردن جدایی آور است. www.shahmama.com

لطف خوش و گذشت انسانها را باهم _____ می زند.

۵. خوشبختی را هرکس میخواهد. هیچ کس _____ نمی خواهد.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. دوست، هرگز، ندارم، به کسی، کنم، ظلم و جبر

جمله: _____

۲. جنگ، جفا، یک، است، بر، خلق، خدا، نوع

جمله:

۳

جمال، زیبا، هر، را، کس، دارد، دوست

جمله:

۴. یاد می کنند، نیکان، به، بزرگی، جلال، خداوند، و، را

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.
جمال زیبایی صورت و چهره را گویند.

کردار انسان را جمال انسان گویند.

ثروتمند بودن دلیل بزرگیست.

بزرگی به علم و دانش است نه به جاه و جلال.

جابر دوست خلق خداوند است. جابر و ظالم دشمن مردم است.

بزرگواری همان جفا کاریست. بزرگواری دوری از جفا کردن است.

جدایی و تفرقه انداختن زشت است. پیوند زدن خلق با هم دشمنی است.

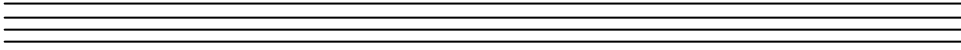
جلال به معنای شکوه است. جلال به معنای مغرور شدن است.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

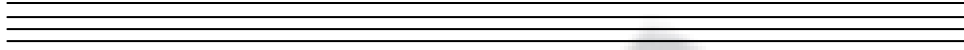
۱. ظلم و جبر بر مردم زشت است.

=====

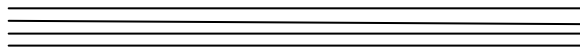
۲. جنگ کار حیوانات وحشی است.

۳. جدایی بین دو دوست رنج آور است.

۴. جمال خوب با کردار خوب زیباست.

۵. جفا کار آرامی ندارد.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

سه چیز بی سه چیز پایدار نمی ماند:

مال بی تجارت، علم بی بحث و ملک بی سیاست

رحم آوردن بر بدان، ستم است بر نیکان

و عفو کردن ظالمان جور است بر درویشان.

درس نوزدهم

حرف «ج» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

تاجر، اجازه، تجربه، نجیب، انجام، موجود

۱. در این دکان وسایل کار _____ است.

۲. _____ به خارج می رود و تجارت می کند.

۳. او بادانش که دارد، این کار را _____ داده می تواند.

۴. _____ مادر علوم است.

۵. به _____ شما می خواهم خانه بروم.

۶. _____ به کار تجارت مشغول است.

ب. این واژه را در جاهای مناسب بنویسید.

گم، دکاندار، اجازه، تجربه، انجام

۱. من میخواهم کار های خود را اجرا کنم. او نمیخواهد کارش را _____ دهد.

۲. هفته گذشته تمام کتابهایم موجود بودند دیروز دو کتابم _____ شد.

۳. تاجر از شهری به شهری می رود. _____ در دکان خود کار میکند.

۴. او برای اجرای این کار از رئیس خود _____ گرفت.

۵. _____ انسان را پخته میسازد. تنبلی انسان را بدبخت می سازد.

www.shahmama.com

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. در مغازه، این، ما، هر، است، چیز

جمله:

۲. اجازه، پدر، من، خود، بدون، نمی شوم، بیرون، خانه، از

جمله:

۳. معلومات، انسان، می دهد، به، تجربه

جمله:

۴. موفق، تجارت، است، در، نجیب

جمله:

۵. اجاره، گرفتن کار، یا، خانه، مدت، میباشد برای، معین، یک، میباشد، در بدل پول

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

من لازم دارم کتاب در خانه من در خانه به کتاب ضرورت دارد.

تاجر باید انصاف آیا داشته باشد؟ تاجر باید انصاف داشته باشد.

چرا اطفال از پدر خود اجازه می گیرند؟ چرا اطفال میگیرند اجازه از پدر خود
نجیب زاده برای اشخاص صاحب نام می گویند.

صاحب نام برای اشخاص بداندیش می گویند.

انسان صاحب تجربه در کار های خود موفق است.

موفق است صاحب تجربه در کارهای خود

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. قبل از شروع کار باید لوازم کار موجود باشند.

=====

۲. در صنف باید به سخنان معلم توجه کنیم.

=====

۳. تجربه مهارت انسان را زیاد می سازد.

=====

۴. هر کار را باید با دقت و درستی انجام داد.

۵. تاجر تجارت می کند.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

چون در اجرای کاری متردد باشی، آن طرف را اختیار کن که بی آزار تر است.
نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست و لیکن شنیدن رواست

www.shahmama.com

درس بیستم

حرف «ج» در اخیر کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.

باج، تاج، زوج، موج، رواج

۱. پولی که با زور گرفته شود، به آن _____ میگویند.

۲. دایره های روی آب را _____ می گویند.

۳. مردم مناطق مختلف افغانستان رسم و _____ های مختلف دارند.

۴. خروس بر سر خود _____ دارد.

۵. شوهر و خانم را یک _____ میگویند.

ب. این واژه را در جا های مناسب بنویسید.

مالیات، قرض، فرد، سکون، رواج، سنگ

۱. امروز دولت از مردم _____ می گیرد. سابق شاهان باج می گرفتند.

۲. مردم ما به فرهنگ خود احترام دارند. _____ های ما جز فرهنگ ما است.

۳. خروسها بر سر خود تاج دارند. _____ پشت بر پشت خود قشر استخوانی دارد.

۴. پولی را که به زور می گیرند باج می گویند.

پولی را که به رضایت می گیرند و پس می دهند _____ گویند.

۵. زوج از خانم و شوهر تشکیل می شود.

یک _____ یک شخص را گویند.

۶. موج دریا بسیار زیباست. _____ و آرامش کوهها هم بسیار زیباست.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. رواجهای، نباید، پذیرفت، را، نامعقول

جمله:

۲. اشخاص، باج، ظالم، از، مردم، می گیرند.

جمله:

۳. پادشاهان، می گذاشتند، بر، خود، سر، تاج

جمله:

۴. یک، زن، زوج، می گویند، و، شوهر، یک، را

جمله:

۵. می گویند، آب، را، موج، دایره، های، روی

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

مالیات بنا به قانون باید پرداخته شود. باج به رضا گرفته می شود.

موج و سکون دریا یکی است. از حرکت دریا و بحر موج آب به وجود می آید.

قرض گرفتن همان باج است. قرض گرفتن باج نیست.

گنج و خزانه یک معنا دارد. گنج صندوق خالی را می گویند.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. رژیم شاهی برا دنیای امروز کهنه است.

=====

۲. شاه به زور حکومت می کند.

=====

۳. سلطنت در مملکت شاهی میراثی است.

۴. در گذشته خاندان شاهان صلاحیت زیاد داشتند.

۵. کسی حق نداشت از شاه بازپرس کند.

۶. اکثر ژیمهای شاهی ظالم بودند.

و. این نکته ها را به خاطر بسپارید:

منافق کیست؟

منافق آنست که گپ می زند و دروغ می گوید؛ چون به او امانت بدهی، خیانت میکند؛ چون وعده بدهد، خلاف رفتاری می کند. (حدیث حضرت محمد ص)

نشان مؤمن چیست؟

نشان مؤمن خواهی با تو گویم آنکه مرگش فرا رسید، آسان بمیرد
از گفتار حضرت علی (ع)

معبودا!

هر کس به تو عشق ورزد، به سر منزل آرزو و واقعیت رسیده است؛ زیرا تو بهترین معبود و معشوق آرزومندان استی. (حضرت علی ع)

درس بیست و یکم

حرف «چ» در شروع کلمه:

- الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب کلمات مناسب پر کنید.
- چاره، چربی، چرم، چرک، چاقو، چادر
۱. شما تلاش کنید و _____ کار را به خدا بسپارید.
 ۲. خوردن _____ به خصوص برای اشخاص چاق و فربه بسیار ضرر دارد.
 ۳. _____ برای قطع کردن و پوست کردن غذا به کار می رود.
 ۴. _____ لباس پاک می شود اما پاک کردن _____ دل مشکل است.
 ۵. _____ از پلاستیک بهتر و گرانتر است.
 ۶. شماری از مردم به خیمه _____ می گویند.
- ب. این واژه ها را در جا های مناسب بنویسید.
- شمشیر، بدون روغن، پلاستیک، ناپاک، آفریده، رها
۱. کار ها را باید چاره کرد. نه این که آنها را _____ کرد تا خودشان انجام یابند.
 ۲. چاکری خصلت انسان خوب نیست.
 ۳. خداوند انسان را _____ تا به اراده خود باشد.
 ۴. اشخاص بد اندیش فکر _____ دارند.
 ۵. چاقو جای کم را میگیرد. _____ بزرگ است و در غلاف گذاشته می شود.
 ۶. چرم از پوست گاو و گوسفند ساخته می شود.
 ۷. _____ از مواد نفتی و از بعضی نباتات ساخته می شود.
 ۸. غذای چرب برای وجود ضرر دارد.
 ۹. غذای _____ و یا کم روغن ضرر ندارد.

ج. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. سفید، چادر، مادرم، با، معلوم، زیبا، می شود.

جمله:

۲. لباس، نیست، چرک، زیبا

جمله:

۳. آدم، بد، اخلاق، چاقو کشی، است، کار

جمله:

۴. چرب، پخته، مادرم، برنج، کرد

جمله:

۵. غلامیست، نزد، انسان، با غیرت، چاکری

جمله:

۶. چادر، خیمه، را، عسکری، گویند

جمله:

د. زیر جملات درست خط بکشید و نوعیت غلطی جمله نادرست را توضیح کنید.

آدم با همت آزادی می خواهد. آدم با غیرت چاکری می کند.

آدم های چرب زبان مهربان اند. انسان چرب زبان متملق است.

آدم کثیف از لباس کثیف بدتر است. آدم کثیف با شستن پاک می شود.

چاقو یک وسیله آشپزخانه است. شمشیر یک وسیله آشپزخانه است.

پلاستیک از چرم بهتر و قیمت تر است. چرم از پلاستیک بهتر است.

آدم بیچاره چاره ندارد. آدم بیچاره با کوشش می تواند مشکل ها را آسان کند.

ه. این جملات را به طور درست روی چهار خط بنویسید.

۱. من با توکل به خداوند و با کوشش مشکل ها را چاره می کنم.

۲. از زبان چرب و نرم باید ترسید.

۳. آدم های بد قلب چرکین دارند.

۴. مرد و زن مسلمان با عفت و پاک اند.

۵. من با چاقو سیب پوست می کنم.

و. جواب این چیستان ها را پیدا کنید.

رفتم در راه، یافتم گیاه، مغزش سفید، پوستش سیاه.

چیست آن چیست که با برگ پناهی دارد جامه سوسنی و سبز کلاهی دارد
سینه اش چاک نمایند و سرش را ببرند حیرت است اینکه نه جرم و نه گناهی دارد

پندها

نه چندان درشتی که از تو سیر گردند و نه چندان نرمی که بر تو دلیر گردند.
«سعدی»

بد خوی در دست خوی بد خود گرفتار است که هر کجا که رود از چنگ عقوبت
آن خلاص نباشد.

اگر ز دست بلا بر فلک رود بد خوی ز دست خوی بد خویش در بلا باشد

درس بیست و دوم

حرف «چ» در وسط کلمه:

الف. جاهای خالی جملات را با انتخاب واژه های مناسب پر کنید.

پیچیده، قیچی، کچالو، دریچه، کوچه

۱. من _____ را خوش دارم. با کچالو غذا های مختلف می پزند.

۲. بچه ها در _____ بازی نمی کنند. بچه ها در باغچه و چمن بازی میکنند.

۳. این سوال _____ را من حل نمی توانم.

۴. _____ اتاق نشیمن ما به طرف باغچه باز می شود.

۵. با _____ تکه و پارچه را می برند.

ب. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. این، کامبیز، درس، تشریح، را، پیچیده، کرد

جمله:

۲. خاموش، بی سر و صدا، و، است، کوچه، این

جمله:

۳. دریچه، هم معنا، و، کلکین، اند

جمله:

۴. قیچی کردن، کالا، برش، می گویند، را

جمله:

۵. بازی، بچه ها، می کنند، باغچه، در،

جمله:

و. این پند ها را به خاطر بسپارید:

خبری که دانی دلی بیازارد، تو خاموش باش تا دیگری بیاورد.

متکلم را تا کس عیب نگیرد، سخنش اصلاح نپذیرد.

مشو غره به حسن گفتار خویش به تحسین نادان و پندار خویش

www.shahmama.com

درس بیست و سوم

حرف «چ» در اخیر کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. گفتار، مانند، زشت، مرچ، می سوزاند، را، انسان، وجود

جمله:

۲. لچ، دارد، برهنه، معنای، را

جمله:

۳. گفتار، بد اندیش، بی ارزش، پوچ، است، و، انسان

جمله:

۴. کوچ کردن، به، جای، از، یک جا، است، نقل مکان کردن، دیگر

جمله:

۵. است، اسراف، بیش، حد، از، خرچ

جمله:

۶. تعمیرات، گچ، استفاده، برای، می شود، کار، از، در

ب. این واژه ها را در جا های مناسب بنویسید.

گچ، مرچ، پوچ، لچ، کوچ، خرچ

۱. برادرم به خانه نو خود _____ کرد

۲. این کار شما یک عمل غیر انسانی و _____ است.

۳. در خزان درختان _____ و برهنه می شوند.

۴. مردم هندوستان و پاکستان زیاد _____ می خورند.

ج. این متن را بخوانید.

درس بیست و چهارم

حرف «ح» در شروع کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. حاجی، گویند، راه، به، شخصی، مکه، رفته، معظمه، باشد، که، زیارت

جمله:

۲. می گویند، راه، به، حج، مکه، رفتن، زیارت

جمله:

۳. عربستان سعودی، حجاز، قدیم، نام، است

جمله:

۴. پوشید، در، موقع، حج، حجاب، باید

جمله:

۵. شیطان، حاجی ها، در، هنگام، حج، راه، با سنگ، می زنند

جمله:

۶. کردن، حج، مسلمانان، خانه خدا، برای، به، می روند

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

حج، حاجی، حجاز، حجاب، حرم

بندر مشهور عربستان _____ نام دارد. _____ ها اول آنجا می روند و از

آن جا _____ و احرام بسته کرده به طرف مکه _____ می کنند.

رفتن به _____ جز آخر پنج بنای مسلمان نیست.

ج. این قصه را بخوانید.

سال گذشته میخواستم با پدرم به زیارت حج برویم. آرزو داشتم پدرم را در لباس سفید احرام ببینم. دوست داشتم که هر کس من و پدرم را حاجی بگوید. فکر میکردم که تمام آرزوی ما بر آورده خواهد شد. من پول مصارف حج را آماده کردم و به پدرم گفتم که امسال به زیارت حج می رویم.

یک روز صبح که می خواستم کار های رفتن به حج را سر به راه سازم، پدرم مرا صدا کرد و گفت: "جاوید پسر، میدانی که یحیی همسایه ما که بسیار غریب است، مریض است و به عملیات ضرورت دارد. اولاد هایش هم خورد استند و آنها حتی نان خوردن خود را ندارند. چه خوب است که این پول حج را که جمع کرده ای، برای عملیات او بدهیم. ثواب حج ما چند چندان می شود و خداوند هم از ما بیشتر خوش می شود. چون مردم ما به کمک ضرورت دارند، رفتن ما به حج حق حج را ادا نمی کند."

من حرف پدرم را که بسیار معقول بود، پذیرفتم و خوش شدم که پدرم مرا متوجه ساخت.

د. قصه بالا را به دقت بخوانید و بعداً جواب این سوالها را بنویسید.

۱- سال گذشته جاوید با پدرش به کجا میخواست برود؟

۲- او برای پدرت چه آرزو داشت؟

۳- چرا میخواست به حج برود؟

۴- برای رفتن به حج چه آماده کرد؟

۵- آیا پدرش به حج رفت؟

۶- چرا پدر جاوید به حج نرفت؟

۷- حق حج چگونه ادا می شود؟

هـ. این بیت را به خاطر بسپارید:

دل به دست آور که حج اکبر است از هزاران کعبه یک دل بهتر است
کعبه بنیاد خلیل آذر است دل نظر گاه جلیل داور است
منسوب به خواجه عبدالله انصار

درس بیست و پنجم

حرف «ح» در وسط کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. گویند، بحر، یک، آب، بزرگ، را

جمله: _____

۲. بحیره مدیترانه، بحر آرام، به، است کوچک، نسبت

جمله: _____

۳. بی نتیجه، است، بحث، کودن، شخص، کردن، با، یک

جمله: _____

۴. احتیاط، در، لازم، کار، کردن، است

جمله: _____

۵. شخصی، می کند، که، احتکار، گناهکار، است

جمله: _____

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

احتکار، ترحم، بحث، محتکر، رحم، محبت

_____ انباشتن غله به قصد گران فروختن را گویند.

من یک _____ را می شناسم. بارها با او _____ نموده ام تا _____

پیدا کند و از این عمل ناشایسته دست بکشد؛ ولی او کار خود را می کند و بر مردم

_____ نمی کند. در قلب او احساس انسان دوستی و _____ وجود ندارد.

ج. متن بالا را بخوانید و به این سوالها پاسخ بنویسید.

۱- شخص محترک کی را گویند؟

۲- شخص محترک به جامعه چه ضرر میرساند؟

د. این سروده را به خاطر بسپارید:

«سعدی»

که در آفرینش ز یک جوهر اند
دگر عضوها را نماند قرار
نشاید که نامت نهند آدمی

بنی آدم اعضای یکدیگر اند
چو عضوی به درد آورد روزگار
تو کز محنت دیگران بی غمی

www.shahmama.com

درس بیست و ششم

حرف «ح» در اخیر کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. نکاح، مسلمان، مرد، با، زن، خوانده، مسلمان، می شود

جمله:

۲. منکوحه، زنی، به، که، یک، با، مرد، میکند، می گویند، ازدواج

جمله:

۳. صلح، کبوتر، است، نشانه

جمله:

۴. او، شرح، می خواهد، زندگی، بنویسد، را، خود

جمله:

۵. برعکس، غم، و، سعادت، خوشی، اند

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

نکاح، محرم، شرح، نکاح، منکوحه

زمانی که _____ و _____ با هم ازدواج می کنند، اول باید ایجاب و قبول صورت گیرد تا خطبه _____ خوانده شود. وعقد شهرت مکمل نکاح و منکوحه را _____ می دهد. ازدواج پیوند زندگی دو انسان است و مرد و زن را با هم _____ می سازد.

ج. این متن را بخوانید.

بدون نکاح زندگی مشترک زن و مرد در اسلام روا نیست. مرد و زن مسلمان نباید بدون نکاح با هم زندگی کنند چون فرزندان که از ایشان به دنیا می‌آیند، ناجایز و حرام اند و در جامعه اسلامی پذیرفته نمی‌شوند. پس بهترین راه برای زندگی مشترک زن و مرد نکاح و ازدواج است.

د. متن بالا را بخوانید و به این سوال‌ها جواب بنویسید.

۱. آیا در اسلام بدون نکاح زندگی مشترک روا است؟

- ۲- آیا مرد مسلمان بدون نکاح با کدام زنی زندگی می‌تواند؟

- ۳- بهترین راه زندگی مشترک در اسلام چیست؟

ه. این بیت را به خاطر بسپارید:

هر که نان از عمل خویش خورد منت حاتم طایی نبرد

مصطفی فرمود: یا علی، اگر بینی که مردم به عیب جویی یک دیگر مشغول اند، تو به عیب جویی نفس خویش مشغول باش چون مردم بینی که به امور فریبنده دنیا مشغول اند، تو به کار دل خویش مشغول باش.

درس بیست و هفتم

حرف «خ» در اول کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. تالقان، شیرین، بسیار، است، خربوزه

جمله:

۲. خور، معنای، و، آفتاب، خورشید، میدهند، را، هردو

جمله:

۳. خرمی، محبت، گل، است، که، ندارد، خزان

جمله:

۴. لذت، میبرم، خوشی، از، دیگران

جمله:

۵. صد من، زمان، در، برای، قدیم، می گفتند، خروار، یک

جمله:

۶. خرقه، لباس، گویند، را

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

سیر، خربوزه، خورشید، خرمی، خوشحالی، خرقه

تالقان بسیار مشهور است. در تالقان _____ زیاد میتابد که باعث _____ آنجا و _____ مردمان آن دیار می شود. معیار وزن در آنجا من و _____ بود. حالا در عوض آن از کیلو گرام استفاده می کنند. مردم تالقان یک نوع _____ دارند که از پنبه ساخته می شود و به آن کویچه میگویند.

ج. این متن را بخوانید.

در افغانستان برای وزن کردن خربوزه از سیر استفاده می کنند که برابر به هفت کیلوگرام است.

در سابق واحد اندازه گیری وزن زیاد مَن بود و آن مساوی به ۱۳ سیر می باشد. همچنان وزن کم را به پاو و چارک (تقریباً دو کیلوگرام) اندازه می کردند که چهار پاو مساوی به یک چارک و چهار چارک مساوی به یک سیر می شود. البته واحد مقیاس وزن کمتر از پاو را خورد می گفتند که مساوی به یک چهارم یک پاو میشود. یکی از کوچکترین واحدهای مقیاس اجسام را مثقال می گویند که برای اندازه گیری وزن مصالحه، ادویه های طبی و سنگ ها و فلزات قیمتی استفاده میشود ولی فعلاً واحدگرام بیشتر معمول شده است.

د. متن بالا را بخوانید و پرسشها را طوری جواب دهید که از پاسخ های شما متن جدید بوجود آید.

- ۱- در کابل هر کس چه دوست دارد؟

- ۲- برای وزن کردن از چه استفاده می کنند؟

- ۳- در سابق واحد وزن چه بود؟

- ۴- کوچکترین واحد مقیاس وزن اجسام چیست؟

- ۵- نیم چارک تقریباً برابر به چند گرام است؟

ه. این بیت را به خاطر بسپارید:

مورچگان را چو بود اتفاق شیر ژیان را بدرانند پوست

درس بیست و هشتم

حرف «خ» در وسط کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. از جمله، نخود، است، حبوبات

جمله:

۲. هالند، کشور، بایسکل، استفاده، میشود، زیاد، در

جمله:

۳. است، آفتاب، درخشان

جمله:

۴. خواهرم، است، خوشبخت، انسان

جمله:

۵. داشتند، در گذشته، زیاد، پادشاهان، اختیار

جمله:

۶. می کنیم، به، گذشته، خود، تاریخ، ما، افتخار

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب بنویسید.

درخشش، افتخار، نخود، اختیار، بخت، اختراع

- هر انسان باید _____ زندگی خود را خودش داشته باشد.

- شاه امان الله خان _____ کشور ماست.

- الماس _____ خاص دارد.

- امروز در جاپان وسایل مختلف برقی _____ می شود.

- _____ فایده دارد.

- ما _____ و تقدیر خود را خود میسازیم.

ج. این متن را بخوانید.

معلوماتدار است!

دو بچه کوچک با هم گرم گفتگو بودند. ناگهان یکی از آنها پرسید: راستی فریدون به عقیده تو دو تا نصف سیب زیاد است یا یک سیب درست؟ فریدون جواب داد: خوب این که معلوماتدار است، دو تا نصف سیب.

- ۱- به نظر شما یک کیلو پخته سنگین است یا یک کیلو آهن؟

- ۲- چند میوه را نام بگیرید که در آن حرف خ باشد.

- ۳- خالق و مخلوق از هم چه فرق دارند؟

- ۴- مترادف کلمات ساختن و سوختن را بگویید.

- ۵- ضد کلمات داخل و بخیل را بگویید.

ه. این دوبیتی را بخوانید.

سیاهی در برابر باد در مشت	مهاجر کوله بار یاد بر پشت
در آن غمخانه گرمی خواهدت کُشت	در ین ویرانه مرمی خسته ات کرد

سمیع حامد

درس بیست و نهم

حرف «خ» در اخیر کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. مغاره، کوه، بزرگ، سوراخ، گویند، راهی

جمله:

۲. سرخ، گل، زیارت، برگزار، میله، در، سخی، می شود

جمله:

۳. شکست، آخ، پایم

جمله:

۴. قصر، به، گویند، کاخ، نیز

جمله:

۵. است، فرخ، کاکایم، پسر، نام

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب بنویسید.

یخ، بیخ، سوراخ، شوخ، سرخ

- فرید پسرک _____ است.

- او با تیشه به _____ درخت زد.

- من دیروز افتادم و آستینم _____ شد.

- رنگ خون _____ است.

- امروز پیشانی پردیس افگار شد و مادرش به روی آن _____ گذاشت.

ج. این ضرب المثلها را بخوانید و برای هر یک مثالی بگویید.

- انسان از گل نازکتر است و از سنگ سختتر.

- چیزی که کشت می کنی، همان را میروی.

- آب که از سر پرید، چه یک نیزه، چه صد نیزه

ه. این دوبیتی را بخوانید.

دریچه دوزخ

این جاده هزار آرزو فرسخ بود در هر قدمش دریغ بود آوخ بود

هر کس که ز دور آفتابش گفتیم نزدیک چو شد دریچه دوزخ بود

سمیع حامد

www.shahmama.com

درس سی ام

حرف «د» در شروع کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. فکر، میکند، با، انسان، دماغ

جمله: _____

۲. پیدا، دوست، کردن، خوب، دشوار، است

جمله: _____

۳. دشمن دانا، نادان، بهتر، است، از، دوست

جمله: _____

۴. فرزندان، آبروی، با، شرافت، والدین، استند، خود

جمله: _____

۵. درود، انسانهای، به، نوع، دوست

جمله: _____

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

پایم، درد، دوستم، یادت، دروازه، دست

دیروز _____ از بیرون آمد، _____ را به عجله بسته کرد و روی

چوکی نشست. دیدم _____ خود را بر سر گذاشته ناله می کند. گفتم ترا چه

شده که ناله می کنی؟ گفت _____ ضربه خورده و بسیار _____ می کند.

برایش غذا و دواي _____ دادم تا تسکین شود.

ج. این متن را بخوانید.

دیروز دخترم از شهر آمد. روی چوکی نشست و در حالی که هر دو دست خود را بر روی خود گذاشته بود و بینی اش را فشار می داد، دیدم از چشمانش آب جاری بود. پهلویش نشستم و سبب را پرسیدم. گفت: زمانی که نزدیک دروازه کوچه رسیدم، عطسه زدم و بینی ام به دروازه کوچه خورد و بسیار افکار شد؛ هنوز هم درد می کند. با خنده برایش گفتم: همین که کلان شدی، فراموش میکنی.

د. متن بالا را بخوانید و فشرده آن را از خود بنویسید.

ه. این شعر را بخوانید و به مفهوم آن بیندیشید.

ساحل افتاده گفت گرچه بسی زیستم هیچ نه معلوم شده آه که من چیستم
موج ز خود رفته ای تند خرامید و گفت هستم اگر میروم گر نروم نیستم

www.shahmama.com

درس سی و یکم

حرف «د» در وسط کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. پدر، دو، و، گوهر، مادر، گرانبها، پر ارزش، و، اند

جمله:

۲. خداوند، نعمتهای، متعال، زیاد، انسانها، برای، است، داده

جمله:

۳. قدردانی، بزرگان، از، به، خصوص، فرض، والدین، است

جمله:

۴. مادر، یک، با، دست، گهوار، می جنباند، را، و، با، دست، دیگر، را، جهان

جمله:

۵. مهربانی، نعمت، مادر، است، بزرگ

جمله:

ب. این واژه ها را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

مادر، خداوند، پدر، نادر، قدر، خداوند

_____ و _____ گوهراَن _____ استند که _____ آنها را

برای پرورش انسانها آفریده است. ما باید _____ آنها را بدانیم و به ایشان احترام قایل باشیم.

ج. این متن را بخوانید.

در دوران بارداری و به دنیا آوردن طفل، مادر مشقت زیاد را متحمل میشود و بعد پیدایش طفل، پدر و مادر هر دو در پرورش و تهیهٔ سهولت های زندگی برای فرزندان شان زحمت می کشند.

من پدر و مادرم را بسیار دوست دارم و به آنها احترام می گذارم. آنها بر من نهایت مهربان اند و در همه مشکلات مرا کمک می کنند. قدر مادر و پدر را باید دانست و به بزرگی و محبت شان ارج گذاشت.

د. متن بالا را بخوانید و فشردهٔ آن را از خود بنویسید.

ه. این بیت ها را به خاطر بسپارید:

در سرای آب و گل پرورده است
کو مرا با خون دل پرورده است

مهربان مادر چو شاخ گل مرا
میفشانم خون دل در پای او

درس سی و دوم

حرف «د» در اخیر کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. باد، خوشی، بهاری، مژده، می آورد

جمله:

۲. هر کشور، آبادی، مربوط، آن، مردمان، سرزمین، است

جمله:

۳. یکی، جواد، از، نام، های، ما، خالق، است

جمله:

۴. خوردان، باید، بزرگان، حرمت، را، دارد، نگه

جمله:

۵. درد، شمشیر، بدتر، زبان، زخم، است، از

جمله:

ب. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

باد، آباد، جواد، سرد، درد

یاد یاران پاک دل همیشه گرامی _____ !

کشور ما زمانی _____ می شود که مردم ما با اتفاق و تفاهم کار کنند.

در زمستان که هوا _____ می شود، مورچه به خواب میروند.

پراسیتامول بر تب و _____ مؤثر است.

ج. این متن را بخوانید.

باد بهار مژده خوشی می آورد. در این فصل زیبا که طبیعت رنگ تازه ای به خود می گیرد و همه چیز نو و زیبا به نظر می رسد، چه خوب است که ما نیز با اندیشه نو و اراده قوی برای آبادی وطن خود کار کنیم. ما باید درد و بدبختی های مردم خود را درک کنیم و در مقابل خونسرد نباشیم.

د. متن بالا را بخوانید و آن را با جملات خود بنویسید.

ه. جواب این معما را دریابید:

زرد است زرد آلو نیست	سرخ است شفتالو نیست
در سفره امیران است	خوراک بزرگان است

www.shahmama.com

درس سی و سوم

حرف «ذ» در شروع کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. ذکر، قلب، راه، انسان، خداوند، شاد، می سازد

جمله: _____

۲. خلقت، ذره یی، انسان، در مقابل، بیش، نیست، کائنات

جمله: _____

۳. اول، حرف، ذبیح، نام های، است، و، ذکریا، ذال

جمله: _____

۴. خاص، ذکی، ذوق، در، خانه، تزئین، دارد

جمله: _____

۵. اناث، جمع مونث، و، ذکور، مذکر، جمع، و، است

جمله: _____

۶. پدر، داشت، ذال، رستم، نام

جمله: _____

ب. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

ذال، ذکر، ذاکر، ذره، ذبح

_____ کردن، حلال کردن حیوان در اسلام است!

_____ به کسی گفته می شود که نام خداوند را بر زبان می برد.

_____ نام پدر رستم بود که در شاهنامه فردوسی از او یاد شده است.

نماز راز و نیاز با خداوند و _____ نام خداوند است.

کوچکترین ذره یک عنصر را اتم و کوچکترین _____ یک ماده (مركب) را مالیکول گویند.

ج. این متن را بخوانید.

ذبیح پسر کاکایم قصاب است. او هر هفته برای دکانش گاو، گوسفند و بز ذبح می کند. او در اثنای ذبح کردن ذکر نام خدا را می کند و «الله اکبر» می گوید تا گوشت ذبح شده حلال شود.

ذکی برادر ذبیح نیز در دکان با او کار می کند. آنها هر روز چاشت شوربای مزه دار می پزند. ذکی کمی دنبه گوسفند را با ساطور روی کنده چوب توته توته میکند و در شوربا می اندازد. مزه و لذت شوربا زیادتر می شود.

د. متن بالا را بخوانید و آن را از یاد بنویسید.

درس سی و چهارم

حرف «ذ» در وسط کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. کلمه مذکر، می گویند، را، برای، مرد، و، را، مونث، برای، زن

جمله:

۲. معنای، است، آذر، آتش

جمله:

۳. همسایه، نذر، سخی، دیروز، داشتند، ما

جمله:

۴. لذیذ، مادرم، می پزد، غذای

جمله:

۵. تذکر، است، به معنای، ذکر کردن، و، یاد آوری

جمله:

ب. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

مذکر، غذا، نذر، مذاکره، لذیذ

مادرم در تهیه خوراکی های _____ مهارت دارد.

www.shahmama.com

مسلمانان برای تسلی خودشان و پاداش نیکی _____ می دهند.

_____ های مناطق مختلف افغانستان از هم فرق دارند.

نماینده های دو کشور برای رسیدن به تفاهم با هم _____ می کنند.

جنس ماده را مؤنث و جنس نر را _____ گویند.

ج. این متن را بخوانید.

دو روز به عید قربان مانده بود. من با پسر کاکایم نذیر به بازار رفتیم تا برای عید قربان گوسفند بخریم. در هنگام رفتن کاکایم تذکر داد که گوسفند پیر و لاغر نخریم. دو گوسفندی را که ما در بازار انتخاب کردیم، کمی قیمت تر بودند. ما از دکانداران قیمت گوسفندان به قیمت کمتر خواستیم. هر دو فروشنده از ما کمی دور رفتند و با هم مذاکره کردند و بعد از چند لحظه برگشتند و گپ ما را پذیرفتند.

گوسفندان را به خانه آوردیم و در روز اول عید قربان، کاکایم هر دوی آن را ذبح و تقسیم کرد. مادرم از کله و پاچه گوسفند شوربای لذیذ پخت. همه مهمانان می گفتند: "واقعاً کله و پاچه غذای لذیذ است!"

د. متن بالا را بخوانید و فشرده آن را از خود بنویسید.

ه. این بیت را بخوانید.

ذوق چنان ندارد بی دوست زنده گانی بی دوست زنده گانی ذوق چنان ندارد

درس سی و پنجم

حرف «ذ» در اخیر کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. سنگ، انسانها، نخست، از، و بعد، به جای، از پوست، کاغذ، حیوانات، استفاده، می کردند، برای نوشتن

جمله: _____

۲. اسفنج، آب، می کند، در، نفوذ، چرا، زود

جمله: _____ ؟

۳. است، رشوه، اخذ، حرام

جمله: _____

۴. مردم افغانستان، غذا، لذیذ، های، اند

جمله: _____

۵. کاغذ ها، ذاکره، اخذ، را از، معاذ، کرد، نزد

جمله: _____

ب. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

نفوذ، کاغذ، اخذ، لذیذ

- استفاده هیل در چای ذایقه آن را _____ تر می سازد.

- قلم، _____، رنگ و غیره را قرطاسیه می گویند.

- نباید گذاشت که اندیشه های ناسالم در ذهن نوجوانان _____ کند.

- من از کتابخانه دو کتاب برای مطالعه _____ کردم.

ج. این متن را بخوانید.

روزی برای خرید غذای گرم به دکان معاذ پسر کاکایم رفته بودم. او که خواندن و نوشتن بلد نیست، از من خواست تا روی کاغذ سطری در مورد دکانش بنویسم. من کاغذ را از او اخذ کردم و نوشتم: "غذای لذیذ موجود است."

د. متن بالا را بخوانید و آن را با جملات خود بنویسید.

ه. این بیت ها را بخوانید.

امیدوار بود آدمی به خیر کسان مرا به خیر تو امید نیست شر مرسان

معلمت همه شوخی و دلبری آموخت

جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت

من آدمی به چنین شکل و خوی و قد و روش

ندیده ام مگر این شیوه از پری آموخت

www.shahmama.com

درس سی و ششم

حرف «ر» در آغاز کلمه:

الف. از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. چون، عمر، روان، آب، است، گذرا

جمله: _____

۲. هیرمند، افغانستان، رود، از جمله، است، دریا های، مشهورترین

جمله: _____ ؟

۳. آیین، رازداری، جوانمردی، است

جمله: _____

۴. رهنمای، نیاز، بزرگان، داریم، به، ما

جمله: _____

۵. ریشه، از، درخت، خود، غذا، می گیرد

جمله: _____

ب. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

راست، رواج، روان، راز، رود

- _____ زندگی مشترک تفاهم و درک متقابل زن و شوهر است.

- یک حادثه ناگوار بر روح و _____ انسان تأثیر می گذارد.

- باید رسم و _____ های نامعقول را ترک کنیم.

- _____ و دریا نسبت به بحر کوچک اند.

- لذت زندگی در _____ گفتن و صادقانه زیستن است.

ج. این متن را بخوانید.

روزی در راه روان بودم. یکی از دوستانم با روح ناراحت و حالت پریشان مقابلم آمد و از من پول خواست. او گفت که مصرف محفل عروسیم را ندارم و خانواده همسرم می خواهند که من مجلسی برگزار کنم که در آن تمام اعضای خانواده، اقارب و دوستان آنها شرکت داشته باشند.

من برایش مشوره دادم که از پذیرش رسم و رواج های ناپسندیده خودداری کند و راهی را در پیش گیرد که تا آخر، زندگی مشترک شان پیشبرده بتوانند.

او حرفم را پذیرفت و گفت که با خانواده همسر آینده اش صحبت می کند.

د. متن بالا را بخوانید و خلاصه آن را از خود بنویسید.

ه. این پند ها را بخوانید.

حکایت

عابدی را حکایت کنند که شبی طعام زیاد بخوردی و تا سحر ختم قرآن بکردی. صاحب‌دلی بشنید و گفت: "اگر نیم نان بخوردی و بخفتی بسیار از این فاضلتر بودی!"

اندرون از طعام خالی دار
تهی از حکمتی بعلت آن
تا در او نور معرفت بینی
که پُری از طعام تا بینی

درس سی و هفتم

حرف «ر» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب متن زیر بنویسید.

غرور، باران، دوری، دارد

_____ بی جا به شخصیت انسان تاثیر بد _____ . نرمخو باشید تا _____

رحمت خداوند بر شما ارزانی یابد و بکوشید تا از خودپرستی _____ کنید.

ب- از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. نامهای، آریانا و خراسان، قدیم، افغانستان، اند

_____ جمله:

۲. با دست، گرهی که ، باز می شود، مکن، باز، با دندان

_____ جمله:

۳. دیگران، نگهدار، راز، رازت، نگهدارند، تا

_____ جمله:

۴. کتاب، است، بهترین، دوست و رفیق، انسان

_____ جمله:

۵. مفید، خرما، میوه، است

_____ جمله:

ج. این متن را بخوانید.

در این روزگاران که تخنیک پیشرفت کرده است، کار نجاری نیز آسان شده است. در سابق نجار ها صرف با اره، تیشه، رنده و چکش و وسایل ساده و ابتدایی دیگر کار میکردند که شماری از آنها هنوز استفاده میشوند. امروز در ممالک پیشرفته نجاری با وسایل بسیار مجهز به شکل بسیار اساسی و آسان صورت میگیرد.

مثلاً اگر بخواهید میز و یا چوکی بسازید، نمونه های آن در مغازه های مخصوص اسباب کار همراه با وسایل آن موجود است و شخص میتواند اجزای آن را خریده و جنس مورد نظر را خودش بسازد. همچنان الماری ها و تخت های خواب به قسم پارچه های جدا فروخته میشود و در خانه از روی برگه راهنمایش به سادگی بسته میشود. فایده آن این است که میتوانید اسباب بزرگ را به پارچه های خورد به سادگی انتقال دهید.

د. خلاصه متن بالا را بنویسید.

www.shahmama.com

درس سی و هشتم

حرف «ر» در اخیر کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

کار، نجار، خار، پروردگار

- خداوند(ج) را _____ نیز گویند.

- _____ از چوب الماری، دروازه و ارسی می سازد.

- بدون تلاش و سعی اجرای یک _____ انجام پذیر نیست.

- "گل بی _____ جهان مردم نیکو سیر اند."

ب- از این کلمات یک جمله بسازید.

۱. بزرگتری، جهان، اقیانوس، بحر آرام، است

جمله:

۲. با اطفال، زور، از نوازش، کار، نه از، بگیر

جمله:

_____!

۳. ترقی پسند، امان الله خان، عادل، و، شاه، بود

جمله:

۴. آبی، در و دیوار، من، اتاقم، رنگ، می کنم، را

جمله: www.shahmama.com

۵. پر، ظریف، است، و نازک، پروانه

جمله:

ج. این متن را بخوانید.

دو امیر زاده در مصر بودند. یکی علم آموخت و دیگری مال جمع کرد. در اخیر یکی علامهٔ زمان مانند ابن سینا شد و دیگری به سلطنت مصر رسید. این توانگر به چشم حقارت به فقیر نظر کرد و گفت: "من به سلطنت رسیدم و تو همچنان در خواری بماندی." آن دیگر گفت: "ای برادر، شکر خداوند یاری کرد و مرا وارث پیغمبران ساخت. من عالم شدم تا مردم را رهنمایی کنم و ترا میراث خور فرعون هومون ساخت تا ملک مصر باشی!"

د. خلاصهٔ متن بالا را بنویسید.

www.shahmama.com

درس سی و نهم

حرف «ز» در شروع کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

زرد، زعفرانی، زرد آلو، زرشک، زردک،

یکی از میوه های مورد پسندم _____ است.

از _____ در تهیه غذا های مختلف استفاده می شود و مقدار زیاد کروتین

دارد که برای جلد و چشم مفید است.

رنگ _____ از جمله رنگهای اصل طبیعت است.

_____ نوع گیاهست که در رنگ دادن غذا از آن استفاده می شود.

ب- جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن طریقه درست تهیه چای واضح شود.

- سپس آن را حرارت دهید تا جوش آید.

- نخست مقدار آب در آبجوشی بریزید.

- آب جوش را در چاینگ یا ترموز بریزید.

- میتوانید برای بهتر شدن ذایقه و بوی چای، کمی هیل کوبیده شده نیز در آن علاوه کنید.

www.shahmama.com

- در اخیر چای تهیه شده را برای پنج دقیقه بگذارید تا دم بکشد.

- در چاینگ و یا ترموز به قدر ضرورت چای سبز یا سیاه بیندازید.

- طرز تهیه چای:

- چای را در پیاله بریزید.

ج. جا های خالی این متن را با واژه های مناسب پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

شمالی کابل زردآلو زیاد دارد. مردم شمالی _____ را خشک می کنند و از آن کشته _____ . از زردآلوی خشک در تهیه بسیاری _____ ها استفاده می کنند.

من پیاوه تخم را که با _____ زردآلو پخته می شود، بسیار خوش دارم. مادر در _____ کشته زرد آلو را نیز در هفت میوه می اندازد، مگر برای من _____ نیست.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- شما چه گونه پلو را دوست دارید؟

- پلو خوب از کدام برنج تهیه می شود؟

- برای پختن پلو چه چیز ها به کار است؟

- شما در پلو از کدام مصالحه استفاده می کنید؟

- برنج خوب کابل چه نام دارد و از کجا می آید؟

www.shahmama.com

درس چهارم

حرف «ز» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

وزن، ورزش، اندازه، تازه، نزدیک

برادرم هر روز صبح برای قدم زدن و تنفس هوای _____ بیرون میرود. او

صبحانه بیشتر از یک ساعت _____ میکند. او همیشه نصیحت می کند که

باید از _____ بیشتر غذا نخوریم، چون برای معده ضرر دارد. همچنان

_____ انسان زیاد می شود. اگر در جایی کسی سگرت دود کند، او حتی از

_____ آن نمی گذرد و میگوید که داکتران دریافته اند که دود سگرت برای

همه بسیار نقص دارد.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن با مفهوم بدست آید.

- از دکان بزاز پنج متر تکه خریدیم.

- خواهرم میخواهد برای عروسی خواهر خوانده اش پیرهن بسازد.

- تکه ها را به دکان خیاط بردیم.

- دیروز برای خرید به بازار رفته بودیم.

- خیاط اندازه خواهرم را گرفت و گفت هفته آینده برای پوشیدن خام کوک بیایید.

- تکه رنگ سفید و گل‌های میده گل‌ابی دارد.

www.shahmama.com

ج. جا های خالی این متن را با واژه های داده شده پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

خراب، فرزندان، نازدانه، هرگز، زندگی

من آرزو دارم طفل خود را _____ پرورش ندهم. اگر طفل در خوردی ناز

بیجا ببیند، آینده اش _____ میشود چون در مقابل دشواری های _____

ایستادگی نمیتواند. _____ کوشش نکنید که خواسته های نامعقول _____
تان را برآورده کنید.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- چرا نباید فرزندان خود را ناز بیجا بدهیم؟

- نازک و لطیف از هم چه فرق دارند؟

- بزرگر و دهقان از هم چه فرق دارند؟

- آیا نازبو و ریحان یک گل اند؟

- فرق بین کشتزار و مزرعه چیست؟

www.shahmama.com

درس چهل و یکم

حرف «ز» در اخیر کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

قاز، راز، باز

_____ داری از جمله بهترین خصایص یک انسان با تربیه است.

_____ یک پرنده گردن دراز است.

یکی از معنا های _____ یک نوع پرنده است و این واژه به مفهوم ضد بسته هم به کار می‌رود.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن با مفهوم بدست آید.

- او حرف یک شخص را به شخص دیگر می گوید

- تصمیم گرفت که دیگر احوال یک نفر را به نفر دیگر نبرد.

- همه از او دوری می کنند و

- یک روز دوستانش او را نصیحت کردند

- او از داشتن این خصوصیت بدش شرمنده شد و

- پسر همسایه ما رازدار نیست.

- و علاقه دارد از حوادث زندگی هر کس آگاه باشد.

- کسی به او اعتماد نمی کند.

- همه او را سخن چین میگویند.

- و او را متوجه خاصیت بدش ساختند.

www.shahmama.com

ج. جا های خالی این متن را با واژه های داده شده پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

آهنگ، موسیقی، امروز

در بیشتر کشور های جهان _____ به عوض کست از سی دی (CD) استفاده

می کنند. یک سی دی میتواند تا چند صد _____ داشته باشد. آهنگهایی که به

شکل MP3 وجود دارند، جای کمتر را می گیرد و میتوانیم تعداد زیاد آن را در

سی دی داشته باشیم؛ ولی باید بدانیم که تایپ یا دستگاهی که در آن _____

می شنویم قابلیت استفاده و خواندن آهنگهای MP3 را داشته باشد.

د- سوالات زیر را جواب دهید.
- آیا شما راز دوست خود را نگهدارید؟

- چرا گفتن راز مردم به دیگران بد است؟

- امروز بیشتر موسیقی را در چه ضبط می کنند؟

- برای استفاده از یک سی دی MP3 باید کدام نکته را در نظر بگیریم؟

- به نظر شما برای شنیدن موسیقی استفاده از نوار (کست) خوب است یا سی دی؟

www.shahmama.com

درس چهل و دوم

حرف «ژ» در شروع کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

ژولیده، ژاله، ژینوس، ژنده، ژیلا

_____ و _____ خواهران هم اند. آنها اقتصاد خوب ندارند.

نسبت به ژینوس به خود توجه دارد و دوست ندارد لباس کهنه و _____ بپوشد؛

ولی _____ که بیشتر به درسهایش توجه دارد و بسیار مصروف است، حتی

بعضی روزها با مو های _____ به طرف مکتب میرود.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن با مفهوم بدست آید.

- نوشته های او در سایت ها و مجله های زیاد نشر شده است.
- او همیشه مطالعه می کند و به حوادث جهان توجه بیشتر دارد.
- انسانهای ژرف نگر و دور اندیش حقایق زندگی را خوبتر درک میتوانند.
- پدرم تحلیلگر سیاسی است.
- او به همه قضایای جهان ژرف می اندیشد.
- به زودی مجموعه مقالات او به شکل یک کتاب به چاپ خواهد رسید.

ج. جا های خالی این متن را با واژه های داده شده پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

سپورت، ژولیده، ژکفر، ژاله، زانو، ژنده، دوخت

_____ و _____ خواهر و برادر صمیمی اند. آنها حرف معقول یکدیگر

www.shahmama.com

را می شنوند و میپذیرند.

ژکفر به لباسهای خود توجه ندارد و همیشه سر _____ و دهن پاچه هایش در

فتبال و بایسکل رانی کننده می شود. او هر وقت با لباس _____ به مکتب

میرود.

یک روز ژاله تمام لباسهای برادرش را _____ و ازش خواهش کرد که
دیگر در وقت ورزش و _____ صرف یک پتلون خود را استفاده کند.
_____ گپ خواهرش را پذیرفت و حال او با لباس _____ به مکتب
نمی رود.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- ژرف و عمیق از هم چه فرق دارند؟

- وظیفه ژاندارم پولیس چیست؟

- ژولیده و ژنده از هم چه فرق دارند؟

- آیا حرف ژاله (در متن بالا) معقول است؟

- تحلیلگر سیاسی کی را می گویند؟

www.shahmama.com

درس چهل و سوم

حرف «ژ» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

واژگون، مژه، پژمرده، کژدم، واژه، مژده

- _____ از جمله حشرات خطرناک است.

- خواهر زاده ام _____ های زیبا دارد.

- یک _____ از حرفها ساخته می شود.

- سرنگون و _____ هم مفهوم اند.

- اگر به گل آب نرسد، _____ می شود.

- سالها ست که مردم ما در انتظار شنیدن _____ صلح و ختم جنگ اند.

ب- جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- مردم ما دانسته اند که با جنگ و خونریزی نمیتوانیم به خوشبختی برسیم.

- برای استقرار صلح باید حقوق تمام ملیت ها را محترم شمرد.

- و تمام قشر های جامعه به شمول مرد و زن در آبادی وطن سهم بگیرند.

- تأمین وحدت ملی یکی از پایه های برقراری صلح در افغانستان است.

- مژده پیشرفت و ترقی کشور ما زمانی خواهد رسید که همه مردم ما در کسب سواد و علم بکوشند

www.shahmama.com

ج. جا های خالی را با واژه های داده شده پر کنید.

مژده، ژکفر، واژگون، پژمرده، کژدم

- انسان بیمار به گل _____ می ماند.

- از نیش _____ زهر ترشح میکند.

- پایه نفاق افغانان و تفرقه اندازان را در کشور _____ می‌خواهیم.

- _____ به معنای صبور است و برای اسم بچه‌ها نیز استفاده می‌شود.

- اتحاد و همسبستگی مردم ما _____ صلح و پیشرفت می‌آورد.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- چرا مملکت ما ویران شد و مردان آن به هر طرف مهاجر شدند؟

- جنگ چگونه بدبختی می‌آورد؟

- چرا جنگ را به اژدها شباهت می‌دهند؟

- به نظر شما اساس و بنیاد ترقی یک کشور در چه است؟

- علاج کژدم‌گزیدگی چیست؟

www.shahmama.com

ه- این گفته را توضیح کنید.

تفرقه انداز و حکومت کن!

درس چهل و چهارم

حرف «ژ» در اخير كلمه:

الف. اين كلمات را در جا هاى مناسب جملات زير بنويسيد.

ژاژ، ميکياژ، پتولوژ، کورتاژ

- _____ عملياتِ گرفتنِ طفل از رحمِ مادر توسطِ عملِ جراحی است.
- کلمهٔ _____ به یک نوع سبزهٔ سفید رنگ خاردار گفته می شود.
- امروز توسطِ _____ چهرهٔ اشخاص را تغيير می دهند.
- _____ کسی گویند که در بارهٔ امراض تحقیقات می کند.

- ب. جملات زير را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.
- داکتران به این نظر اند که در صورتی که طفل در رحم مادر معيوب تشخيص شود،
 - امروز در طبابت از عمل کورتاژ استفاده می کنند.
 - باید قبل از پیدا شدنش جلوگیری کنیم و سقط و کورتاژ طفل سالم گناه است.
 - چون زندگی یک انسان معيوب هم برای خودش و
 - با مشورهٔ پدر و مادر باید عمل کورتاژ صورت گیرد.
 - سقط و یا کورتاژ طفل سالم از هیچ لحاظی درست نیست.
 - هم برای پدر، مادر، دوستان و اقاربش زجر دهنده است.
 - در صورتی که نخواهیم طفل بدنیا آوریم،

www.shahmama.com

ج. جا های خالی را با واژه های داده شده پر کنید.

ميکياژ، پتالوژی، ژاژ، کورتاژ

- _____ نوعی از عمل جراحی است.
- علم تشخيص مرض را _____ گویند.

- برای تغییر دادن چهره اشخاص در نمایش ها و فلم ها از _____ استفاده میکنند.

- _____ یک واژه فارسی است.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- میکياژ با آرایش چه فرق دارد؟

- آیا تا به حال نزد پتالوژ رفته اید؟

- نظر تان در مورد سقط جنین یا کورتاژ چیست؟

- چند کلمه فارسی و یا اصطلاح طبی را بلد استید که آخر آن حرف ژ بیاید؟

ه- این حکایت را بخوانید.

حاتم طایی را گفتند از تو بزرگ همتتر در جهان است؟ گفت بلی، روزی برای امرای عرب چهل شتر قربان کرده بودم. خار کنی را دیدم پشته یی فراهم آورده بود. گفتمش به مهمانی حاتمی طایی میروی، مردم زیاد بر دسترخوان او گرد آمده اند. در جوابم گفت:

هر که نان از عمل خویش خورد منت حاتم طایی نبرد

www.shahmama.com

درس چهل و پنجم

حرف «س» در شروع کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

سبز، سرد، سرمه، ساز، سنگ

- در زمستان آنقدر هوا _____ میشود که بدون بالاپوش بیرون رفته نمیشود.

- _____ حجرالاسود در کعبه است.

- رنگ _____ اعصاب را تسکین میدهد.

- ولایت های مختلف افغانستان _____ و موسیقی مختلف دارند.

- پدرم در بازگشت از زیارت خانه خدا برای مادرم _____ آورد.

ب- جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن با مفهوم بدست آید.

- موسیقی اصیل هند بسیار شنیدنی و زیبا است و موسیقی

- هندو ها به آن بیشتر توجه کرده اند.

- ستار است که می گویند آموزش درست ستار

- موسیقی هر کشور با فرهنگ آن ارتباط دارد.

- چهل سال را در بر میگیرد.

- جز مذهب و عبادت هندوان است. به آن خاطر

- یکی از آله های مشهور موسیقی هند

www.shahmama.com

ج. جا های خالی این متن را با واژه های داده شده پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

پسته ای، رنگ، ماشی، آبی، سبز، زرد

رنگ _____ از جمله رنگهاییست که دیدن آن به انسان آرامش می بخشد. در

طبیعت نیز این _____ فراوان است. رنگ سبز از ترکیب دو رنگ

_____ و _____ به وجود می آید. اگر سبز کمی تاریک باشد، آن را

_____ میگویند و اگر رنگ زرد در ترکیب سبز بیشتر به باشد، آن را _____ می گویند.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- چرا موسیقی را غذای روح میگویند؟

- کدام رنگها در طبیعت بیشتر دیده میشود؟

- چرا در کشور هندوستان موسیقی پیشرفت زیاد کرده است؟

- رنگ سبز از کدام رنگها ساخته می شود؟

ه- متن زیر را بخوانید.

بازیهای المپیک

دو هزار و پنجاه سال قبل اهالی یونان در هر چار سال یک دفعه در یک منطقه به نام (اولمپیا) برای اشتراک و تماشای مراسم ورزشی جمع می شدند. اما در ابتدا تنها یکی دو سپور یعنی دویدن و گادیرانی نمایش داده میشد. رفته رفته سپورتهای دیگر نیز به آن اضافه گردید که بعضاً نمایش این همه ورزشها پنج روز را در بر میگرفت و مردم از تمام نقاط یونان جمع میشدند و افتخار میکردند که هر نقطه یونان ورزشکار ورزیده دارد.

امروز این مسابقات و نمایش ها در کشور های مختلف به سطح جهانی برگزار میشود و برای برگزاری آن ماه ها آمادگی گرفته می شود و پول زیاد مصرف میشود.

www.shahmama.com

درس چهل و ششم

حرف «س» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

اسیر، احساس، پارسی، فساد، وسوسه

- _____ در کارها افکار انسان را پراکنده میسازد.
 - هر انسان باید نسبت به دیگران _____ همدردی داشته باشد.
 - استفاده مواد مخدر باعث _____ در یک جامعه می شود.
 - اذیت و آزار _____ های جنگ خلاف انسانیت است.
 - یکی از زبان های مردم افغانستان _____ دری است.
- ب- جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.
- ما باید محتاط باشیم که اعضای خانواده ما به خصوص نوجوانان و جوانان
 - بیشتر از ۸۰ فیصد مواد مخدر جهان
 - در این روزگاران مواد مخدر از جمله یکی از آفت های جهانی بشمار میرود.
 - برای این که از شر این آفت جهانسوز رهایی یابیم،
 - اگر یکی از اعضای خانواده ما به مواد مخدر معتاد
 - در افغانستان کشت می شود.
 - به مواد مخدر معتاد نشوند.
 - است، باید برای علاج او به داکتر و مراکز مربوطه مراجعه کنیم.
 - باید هر فرد افغان در مبارزه برای از بین بردن آن برخیزد.

www.shahimama.com

ج. جا های خالی این متن را با واژه های داده شده پر کنید تا متن مفهوم درست پیدا کند.

وسوسه، آسان، دختر، حل، سوالات

- انیسه خواهر زاده ام _____ بسیار لایق است. او امروز امتحان داشت و

از _____ زیاد شب نخوابید. از این که از بیم شب نخوابیده بود، نتوانست در

امتحان افکارش را به _____ متمرکز سازد. او میگوید که سوالات

_____ بود مگر نتوانست در وقت معینه جواب تمام سوالات را بنویسد. در

امتحان باید اول سوال های آسان را _____ کرد و بعد به پاسخ سوالات

مشکل و تشریحی پرداخت.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- شما هر روز درس میخوانید و یا تنها در شب امتحان؟

- در جریان حل سوالات یک امتحان، کدام نکات را باید در نظر گرفت؟

- استفاده مواد مخدر به صحت چه ضرر دارد؟

- معتاد کی را می گویند؟

- اگر کسی به مواد مخدر معتاد باشد، برای کمک به او چه باید کرد و به کجا مراجعه شود؟

- با شخص معتاد چگونه برخورد میکنید؟

درس چهل و هفتم

حرف «س» در اخیر کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

سپاس، ترس، تماس، غرس، عروس

- در روز نوروز مردم ما در حویلی های شان نهال _____ می کنند.
- من از همکاری و محبت زیاد او _____ گذار استم.
- _____ ما بسیار مهربان است.
- از بدنامی باید _____ داشت.
- _____ با دوستان بادانش و با شخصیت آموزنده است.

ب- جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- تأثیر بد دارد.
- از تماس با دوستان خوب حرفهای خوب می آموزیم.
- من دوست ندارم با انسان های بد
- بسیار چیز ها آموخته ام و از ایشان سپاسگذارم.
- خوی همنشین بد بر انسان
- در تماس باشم.
- من از دوستان خوبم

www.shahmama.com

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

ناسپاسی، هراس، کرباس، حس، خروس

- من هر صبح با اذان _____ از خواب بیدار می شوم.

- درویشان لباس _____ می پوشند.

- انسانهای بی _____ به بیچارگان ترحم ندارند.

- من از تماس با سخن چین _____ دارم.

- در اسلام _____ بد گفته شده است.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- چرا در اسلام ناسپاسی سرزنش شده است؟

- هراس و ترس از هم چه فرق دارند؟

- کرباس چی را میگویند؟

- شما با چگونه اشخاص تماس دارید؟

ه- این متن را بخوانید.

نهالستانی

یک روز فرید و قاسم برای تماشای میله نهالستانی به ده رفتند. دیدند که صدها نفر از دهقانان با پسران شان و بچه های مکتب در این میله شرکت کرده نهالستانی میکنند. در این وقت فرید گفت: قاسم جان! پارسال در میله نهالستانی در شهر جلال آباد بیش از پنجمصد شاگرد مکتب اشتراک نموده بودند که از آن جمله دو صد و بیست و پنج نفر آن از مکتب ما بود. ایشان از باغ ۴۰۰ نهال با خود برده بودند که آنها را در باغچه مکتب بنشانند. امثال همان نهال ها کلان شده و منطقه را سرسبز ساخته اند.

درس چهل و هشتم

حرف «ش» در شروع کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

شهر، شاهد، شیر، شکر، شور

- _____ مزه شیرین دارد.

- نمک _____ است.

- _____ سفید است.

- در نکاح موجودیت دو _____ حتمی است.

- بلخ را در گذشته مادر _____ ها می‌گفتند.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- بلخ را در گذشته ام البلاد یا

- مزار شریف مرکز بلخ است.

- از این شهر دیدن کنم.

- دو شخصیت بزرگ جهان

- مادر شهر ها می گفتند.

- ابو علی سینا و مولانا جلال الدین را به این شهر نسبت می دهند.

- من میخوام در آینده

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

شور، شکر، شب، شهد، شوربای

- _____ را بوره نیز گویند.

- گوسفند بسیار خوشمزه است.

- من هنگام _____ از کار برمیگردم.

- _____ نیز ذایقه شیرین دارد.

- آب بحر و کانال های نسبت به آب چشمه های _____ است.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- شهد از چه بدست می آید

- شکر و بوره از هم چه فرق دارند؟

- کدام ذایقه ها را تلخ و کدام را شور میگوییم؟

- شبیره با پروانه چه فرق دارد؟

ه- این سروده را بخوانید.

تو دل و جان من، گل ریحان منی، باغ و بستان منی

گل امید مدام از چمنت میچینم

وطنم ای وطنم ای وطن شیرینم

سرو من سوسن من، گل من گلشن من، دیده روشن من

چمنم ای چمنم ای چمن رنگینم

وطنم ای وطنم ای وطن شیرینم

ضیاً قاریزاده

درس چهل و نهم

حرف «ش» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

آشتی، چشم، مشوره، کشور، بشر

- _____ ها مختلف جهان در تشکیل سازمان ملل متحد سهم دارند.
- من برای پیشبرد کارهایم به _____ دوستان چیزفهم ضرورت دارم.
- حقوق _____ را باید محترم شمرد.
- ما برای ختم جنگ در کشور به _____ ملی نیاز داریم.
- _____ های فرشته ضعیف شده و داکتر برایش عینک توصیه کرده است.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- سال گذشته به تجارت پرداخت.
- در هر کاری باید مشوره بزرگان
- به کارش شروع کرد.
- جمال که هیچگونه تجربه در تجارت نداشت،
- و اشخاص صاحب نظر را بشنویم و از
- بعد از گذشت یک سال
- و افسوس کرد که کاش از دیگران مشوره میگرفتم.
- او بدون اینکه از دوستان در مورد مشوره بگیرد،
- مقدار زیاد پولش را از دست داد.
- تجارب شان استفاده کنیم.

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

کشت، گوشت، پشم، انگشت، دشت

- _____ دوم دست راست را انگشت شهادت گویند.

- شوربای _____ گوسفند را در غزنی بسیار خوشمزه میزنند.

- از _____ در صنعت برای ساختن قالین، تکه، و غیره استفاده می کنند.

- _____ غیر قانونی کوکنار در تمام کشور های جهان ممنوع است.

- افغانستان _____ های بزرگ دارد.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- یکی از دشت های بزرگ افغانستان را نام بگیرید.

- چرا کشت کوکنار در جهان ممنوع است؟

- کشمیر در کجا واقع است؟

- پشه ملاریا بیشتر در چگونه جا ها پیدا می شود؟

ه- این لطیفه را بخوانید.

مورچه

معلم در صنف برای شاگردان درس اخلاق میداد و میگفت: انسان باید از زنده گی مورچه گان پند بگیرد. مورچه هر روز صبح که از لانه اش بیرون می آید، تا شام کار میکند و یک لحظه از حرکت باز نمی ایستد. آیا میدانید چرا؟ یکی از شاگردان دستش را بلند کرده و گفت: برای اینکه اگر بایستد، مردم او را زیر پا می کنند.

درس پنجاهم

حرف «ش» در اخیر کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

گوش، کوشش، ماش، ترش، کفش

- _____ از جمله حبوبات است.

- لیمو ذائقه _____ دارد.

- پدرم _____ هایش را گم کرده است.

- خواهرم داکتر _____ و گلو است.

- داریوش در آموزش درسهایش زیاد _____ میکند.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- دو پیمانه برنج باریک را نیز شسته و بیشتر از دو ساعت در آب بگذارید.

- یک عدد پیاز متوسط را در مقداری روغن کمی بریان کنید.

- وقتی که آب برنج جذب شد، حرارت دیگ را کم کرده و آن را دم بدهید.

- طرز تهیه ماش پلو

- چهار پیمانه آب در پیاز زرد شده انداخته و ماش را نیز بر آن علاوه کنید.

- نمک و زیره به قدر ضرورت به آن اضافه کنید.

- نخست نیم پیمانه ماش را شسته و در آب گرم برای مدت بیشتر از دو ساعت

www.shahmama.com

- بعد از پانزده دقیقه دم گرفتن، ماش پلو آماده صرف است.

- بعد از این که ماش کمی نرم شد، برنج را نیز به آن بیندازید و همزمان

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

تلاش، فرش، سازش، داش، معاش

- ما با دشمنان وطن _____ نمیتوانیم.

- ماهانه کارگران این موسسه ۳۵۰۰ افغانی است.

- و کوشش در کار نتیجه خوب دارد.

- این _____ ۳x۲ متر است.

- مادرم این کلچه را در _____ پخته کرده است.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- فرق بین ماش و معاش چیست؟

- آیا شما گاهی در داش کیک پخته کرده اید؟

- آیا کفش و پاپوش از هم فرق دارند؟

- برای اتاق نشیمن شما چند متر فرش ضرورت است؟

ه- این سروده را بخوانید.

در دیده گل آید خس و خاشاک وطن بی باده نشاط خیزد از تاک وطن

جز خون شهیدان ره آزادی رنگی نسزد به دامن پاک وطن

www.shahmama.com

درس پنجاه و یکم

حرف «ص» در شروع کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

صادر، صبور، صورت، صلح، صندوق

- مردم ما تشنه _____ و آرامی هستند.
- افغانستان کشمش و پسته به دیگر کشور ها _____ می کند.
- دختر همسایه ما _____ زیبا دارد.
- مادرم زن _____ و با حوصله است.
- در نزدیک خانه ما _____ پستی است.

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- و بعد از آن که در پاکستان از آن چرم کرتی، دستکول و
- تاجران افغان از آن مفاد گیرند.
- اکثر مواد ضروری و مورد استفاده مردم افغانستان از کشور های دیگر وارد میگردد.
- چرم و دیگر مواد خام از افغانستان به پاکستان و دیگر کشور ها صادر میشود.
- در مراکز تولیداتی خود افغانستان استفاده شود و
- حال کوشش میشود که از آن مواد خام
- دیگر چیز ها میدوختند، آن را دوباره در افغانستان می فروختند.

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

صحبت، صحت، صدف، صدقه

- مردم ما باور دارند که " _____ رد بلا است".

- نظافت و پاکی برای _____ مفید است

- _____ یک حیوان بحری است.

- من از _____ او چیز های زیاد فهمیدم.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- چرا بهتر است اگر از مواد خام در کارخانه های خود افغانستان استفاده شود؟

- صادرات و واردات افغانستان را چگونه مقایسه می کنید؟

- صدف در کجا یافت می شود؟

- به نظر شما برای داشتن صحت خوب در قدم اول چه را باید مراعات کرد؟

ه- این متن را خوانده در مورد مفهومش بیندیشید.

لقمان را گفتند: ادب از کی آموختی؟ گفت از بی ادبان، هرچه از ایشان در نظرم ناپسند آمد، از آن پرهیز کردم.

(گلستان سعدی)

درس پنجاه و دوم

حرف «ص» در وسط کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

مصالحه، مصلحت، وصل، قصد، مقصد

- به نظرم _____ همین است که به آنجا نروید.
- احمد _____ دارد فردا به بدخشان برود.
- من صدای شما را درست نمی شنوم، تلیفون شما قطع و _____ می شود.
- _____ و آتش بس مزده آرامی و قطع خونریزی می آورد.
- من _____ شما را نفهمیدم، امکان دارد بیشتر توضیح کنید؟

ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.

- بهار، تابستان، خزان و زمستان اند.

- یک سال

- فصل به وجود می آید.

- را در بر می گیرد.

- از گردش زمین به دور آفتاب

- چهار فصل دارد که به ترتیب

- هر فصل سه ماه

www.shahmama.com

ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

تصویب، مصیبت، محصول، فصل

- _____ زمین های ما گندم و برنج است.

- در لویه جرگه قانون اساسی به _____ رسید.

- جنگ _____ و بدبختی می آورد.

- در _____ خزان برگهای درختان زرد می شود.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- حاصل جمع ۵ و ۱۲ چند است؟

- "صبر تلخ است و لیکن بر شیرین دارد" چه مفهوم دارد؟

- به نظر شما بدترین مصیبت در کشور ما چیست؟

- ضد واژه "اصل" چیست؟

ه- این نکته ها را بخوانید.

- مال از بهر آسایش عمر است، نه عمر از بهر گرد کردن مال.

دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند، یکی آن که اندوخت و نخورد، دیگر آن که آموخت و نکرد.

درس پنجاه و سوم

حرف «ص» در اخیر کلمه:

الف. این کلمات را در جا های مناسب جملات زیر بنویسید.

حرص، اخلاص، تخصص، خاص

- او با دوستانش _____ دارد.
 - او از دوستان _____ منست.
 - _____ از جمله صفات منفی انسان است.
 - پسرم در رشته روانشناسی کودک _____ دارد.
- ب. جملات زیر را طوری پی هم به ترتیب بگذارید که از آن یک متن درست بدست آید.
- در اخیر مرا از کشیدن سگرت منع کرد.
 - ماه گذشته نفس تنگی داشتم و نزد داکتر خانوادگیم مراجعه کردم.
 - متخصص قلب مرا برای معاینه شش به یک کلینک دیگر فرستاد.
 - داکترم مرا نزد متخصص قلب برای معاینه اساسی فرستاد.
 - نتیجه معاینه را به متخصص قلب بردم.
 - داکتر متخصص برایم دواي لازم نوشته کرد و
- ج. جا های خالی جملات را با واژه های داده شده پر کنید.

مخصوص، مخلص، محصول، محاصره

- دهقانان این ناحیه امسال _____ خوب بدست آوردند.
- _____ به مفهوم پاسدار بکار می رود.
- منطقه در _____ سربازان قرار دارد.
- این کتاب _____ سواد آموزان است.

د- سوالات زیر را جواب دهید.

- آیا ویژه و خاص هم معنا اند؟

- واژه صبور چه معنا دارد؟

- در زبان فارسی چند آواز حرف دیگر شبه حرف "س" است؟

- صدای کدام آله موسیقی را خوش دارید؟

ه- این سروده ها را بخوانید.

کبوتران سپید صلح

با دو بال خود چیها آورده اید؟	ای کبوتر های صلح و دوستی
تا کجا در قلبها پرورده اید؟	مهر و آزادی و شور خنده را
میروید آنجا که جنگ و محنت است	پرزنان در آسمان بیکران
کای بشر! خونریختنها وحشت است	تا رسانید این پیام گرم را
میدهد فرزند این کشور پیام	از فراز کوهساران بلند
بر همه خلق جهان از ما سلام	ای کبوتر های صلح و دوستی

(پرتو)

www.shahmama.com

